ALAY EMRİ

YAZAN: BURHAN CAHİT MORKAYA

1 MART 1934 SON POSTA GAZETESİ

— Şükrü Efendi İzmir
— Nail Efendi Edirne
— Necati Efendi Üsküdar
— Nuri Efendi Erzincan
— Hayati Efendi Yozgat
— Necdet Efendi Rumelihisarı
— Şadi Efendi Aksaray

İsimleri okunan stajyer birinci mülâzımlar mektep müdürünün karşısına dizilip selâm vaziyeti aldıkları zaman kumandan onları tebrik etti:

— Manevradaki muvaffakiyetiniz heyetçe takdir edilmiştir. Vazifelerinizi büyük bir muvaffakiyetle Çaptınız. Nazarî derslerdeki notlarınız da bizi çok memnun etmiştir. İkinci devre derslerinde ayni muvaffakiyeti göstereniz beklerim. Şimdi iki gün izinlisiniz, haydi istirahat edin!

Yedi çift mahmuz bir anda şakırdadı ve yedi el, selâm vaziyeti aldı. Dimdik ve bir çırpıda yedi zabit bir insan gibi döndü ve elektrikle hareket eden yedi kanatlı bir paravan gibi yürüdü.

Loş ve taş koridora çıktıkları zaman dillerini, tebessümlerini, heyecanlarını bağlayan tılsım çözülmüş gibi bir anda değiştiler.

Neş'eden birbirini dinlemeden hep birden söylüyorlardı:

— İki gün izin... Bu fırsatı kaçırmayalım çocuklar. Ağız tadıyla eğlenelim.
— Derhal oturup bir eğlence plânı yapalım.
— Her şeyden evvel paramızı hesap edelim.
— Ayın son haftası... Maaş suyunu çekti.
— Mutemetten borç alırız yahu.

Küçük kafile bir kahkaha fırtınası halinde alt kata indi. Binanın ortasındaki havuzlu bahçeye çıktılar.

Süvari mülâzımı Şükrü:

— İşi bana bırakın dedi. Para meselesini hallederim.

Jandarma birinci mülâzımı Şadi güldü:

— Kâfir, yine yetim kesesini açacaksın galiba.

Mülâzım Şükrü'nün babasından epey dünyalık kaldığı söyleniyordu. O, her zaman:

— Biraz paramız var amma billâhi benim değil, küçük kardeşlerim var. Onların... Yetim kakkına nasıl el sürerim!

Diye hovardalık zamanlarında arkadaşlarının zorlamalarına fırsat vermezdi. Onun için ne zaman sıkışsalar:

— Haydi Şükrü, dayan vallah billâh kesesine!

Diye ona yüklenmek isterlerdi. Bu sefer o meseleyi halledince hep birden alkışladılar.

Piyade mülâzım Nail:

Öyleyse bu akşam Deniz kızına gideriz, dedi.

Fakat tayyareci mülâzım Necdet hemen sözünü kesti:

— Geç azizim. Safiye Hanım dururken o dinlenmez.

Hepsi hak verdiler:

— Doğru, doğru. Bu akşam belki bizim şarkıyı da okur.

— Harbiyeli mı? Fakat bir biçimine getirirsek şeyi okutalım.

— Neyi?

— Nereden gördüm o zalim kadını.

— Sahi bu şarkının meyanında hep okuyanlar aksıyor. Hatta Münir bile. Bakalım Safiye Hanım nasıl okuyacak?

— O, aksamaz birader. Kadın bilerek, anlayarak, hissederek okuyor.

— Şimdi karar, değil mi? Safiye Hanımı dinleyeceğiz.

— Karar... karar.

Yedi genç zabitin şakırdayan mahmuzları taş koridorda aksetti.

Nöbetçilerin başları dikildi. Ve topuklar vuruldu:

— Tırak!

İçlerinden daha mektepte iken milli mücadeleye girenler vardı. Göğüslerinde istiklal madalyası parlıyordu.

Yedi genç zabit caddeye çıktılar.

— Evvelâ Taksim bahçesine doğru uzanalım. Erkendir.

— Şükrü sakın bizi ekme... Ne olur ne olmaz, ortamızdan ayrılma. Yoksa akşama çalgıya değil... Karavanaya çökeriz.

O, temin etti:

— Merak etmeyin yahu. Ne harcarsak aybaşında maaşlarınızdan toplarım. Söz mü?

— Söz. Söz!

Harbiye'den Taksim'e inen caddenin geniş yan kaldırımında, Sipahiocağı hizasından yürüyorlar. Gelip geçen kadın başları bu genç zabit ekipine takılıyor. Genç kızlar fıkırdaşıyor, tecrübeli kadınlar göğüs geçiriyorlardı.

Mülâzım Nail:

— Yolu kaplıyoruz, yahu, dedi. Bari dizi kol nizamında gidelim.

İkişer kişilik küçük kafilelere ayrıldılar. Mülâzım Şükrü açıkta kaldı:

— Sen önümüze düş, dediler. Ne olur ne olmaz. Gözümüzün önünde ol!

O, gösterilen bu emniyetsizliğe alışmıştı:

— Yahu, size kesemden ziyafet çekecek değilim ya! Diyordu. Para yine sizden çıkacak. Acısını ay başında maaş alırken duyarsınız. Kadından, sazdan, eğlenceden bahsediyor, birbirlerine maceralarını anlatıyorlardı.

Mülâzım Necati:

— Günlerimiz sayılı birader, diyordu. Staj müddeti bitti mi yallah kıt'aya. Ondan sonra çalgıyı gramofonda dinler, kadını kartpostalda seyrederiz.

Mülâzım Şükrü itiraz etti:

— Daha iyi ya, azizim. Para yaparsın. Sonra bir izin alıp İstanbul'a geldin mi?

— Bir haftada tüketirsin!

— Öyle daha iyi tadı çıkar. Burada cebimize giren yerine ısınmadan iki günde eriyor. Beyoğlu, Arnavutköy akıntısı gibi ne atarsan süpürüp götürüyor.

Taksim bahçesinin Önüne gelmişlerdi.

Mülâzım Şükrü:

— İsterseniz Tünel’e kadar gidip gelelim. Vakit geçer. Hava da güzel! dedi.

Mülâzım Necdet:

— Masraf olmasın diye bize yürüyüş yaptırıyor billâhi... Yahu birer bira içsek ne çıkar sanki!

Hep birden Mülâzım Şükrü’ye çıkıştılar:

— Sen programa karışma. Yalnız ne masraf edersek parasını ver, defterine yaz.

O, alay etti:

— Yetim hakkı ile hovardalık buna derler işte!

Mülâzım Necati dirseğiyle onu dürttü:

— Haydi oğlum, çok ileri gitme. Masrafa yüzde on faiz yüklediğini söylerim ha!

— O, vallâhi, billâhi diye kendini müdafaa ediyor. Artık her gir dikleri yerden hesap pusulası alacağını söylüyordu.

Bahçeye girdiler.

Mülâzım Şadi Necdet’in koluna girmiş anlatıyordu:

— Geçen cuma benimki ile girmediğimiz sinema kalmadı. Kâfir kız öyle sinema meraklısı ki. Yanında bir arkadaşı daha vardı. O da güzel bir parça amma bizimkinden vakit yok. Tabiî alarga geçtik. Bu cumaya gelecekler. İstersen buluşalım. Sen de boş kalmamış olursun.

Mülâzım Necdet gülümsedi:

— Masrafa ortak arıyorsun galiba... Böyle iyiliği fîsebilillâh yapacak göz var mı sende!

O yemin ediyor, onu kandırmaya çalışıyordu.

Nihayet Necdet kabul etti:

— Olur. Yalnız bana perşembeden bir daha haber ver.

— Bu akşam eve gidecek misin?

— Nasıl olur. Çalgıya gideceğiz ya!

— Bir çamaşır değişsek yahu... Üç gündür dağda bayırda ter döktük.

Necdet bir kahkaha attı:

— Galiba eğlentinin sonunda gece ziyareti de olacak!

Ötekiler de sokulmuşlardı.

Mülâzım Necdet meseleyi anlattı; sonra ilâve etti:

— İsterseniz çalgı meselesini yarın akşama bırakalım da bu gece bir temizlik yapalım.

Mülâzım Şükrü:

— Daha iyi. Hem yarın akşam olursa üzerime daha çok para alırım.

Bu haber teklifin derhal kabul edilmesini temin etti.

— O halde birer bira içer kalkarız.

Yeni başlayan bahar Taksim bahçesindeki ağaçları yeşertmişti. Ciğerleri yıkayan temiz havada taze bir yaprak kokusu vardı.

Genç insanların sevmek ve sevişmek duygusunu kamçılayan hu bahar havası bahçeye giren yedi genç zabiti âdeta şahlandırdı. Bahçe kalabalıktı.

İlk yaz güneşine açılan taze kollar, bütün kış kürkler altında uyuştukları için baharla beraber yeniden tomurcuklanmış gibi fışkıran genç kadın göğüsleri bahçenin biraz geç kalan çiçeklerini aratmayacak kadar çoktu.

Hepsinin başında bir sevgi ve heyecan ihtiyacı dolaşıyordu. Temiz ve şık yedi genç zabit ileride buldukları bir köşeye yerleştiler.

Mülâzım Şükrü bira ısmarladı.

— Yarın akşam bol bol eğleneceğiz, şimdi yalınkat bir cilâ yapalım, diyordu.

Mülâzım Necdet güldü:

— Sanki yarın akşam şampanya ziyafeti çekecekmiş gibi.

Mülâzım Şadi:

— Alman miralayının hikâyesini biliyor musunuz siz. Bizim Şükrü galiba bize de öyle bir müsabaka yapacak?

Hep birden atıldılar:

— Anlat bakalım.

İyi Almanca bildiği için o lisandan birçok hikâye ve fıkralar öğrenen mülâzım Şadi birasını yarıya kadar içtikten sonra anlatmağa başladı:

Potsdam'da bir Alman fırka garnizonunda ziyafet veriliyormuş:

— Bizim Mülâzım Şükrü'nün yarın akşamki ziyafeti gibi mi?

— Yok. Bu fırkanın her yıl âdet edindiği resmî ziyafet.

— Ey.

— Ziyafete riyaset için miralay; şarapların, şampanyaların içilip başların dumanlandığı bir sırada masanın üzerinde yaldızlı kâğıtlara sarılmış iki şişe koydurmuş ve ayağa kalkmış.

— Arkadaşlar, demiş, yedik, içtik. Güzel bir gece geçirdik. Silâh arkadaşlarımızı bir araya toplayan bu gecenin güzel bir hatırası ile nihayet bulmasını temin için bir şey düşündüm. Masanın üzerinde iki şampanya şişesi görüyorsunuz ya. Bunları bu akşam içinizden birine hediye edeceğim.

Bu müjde üstüne tabiî herkeste bir yutkunma.

— Ey.

— Miralay devam etmiş: Hediye edeceğim amma bir şartla.

Bütün başlar dikilmiş. Acaba şart ne?

Miralay gülümsemiş:

— Hepiniz hayatınızın en mes'ut en heyecanlı bir anını anlatacak. Hayatının en samimî, en lezzetli zamanlarını anlatanlardan hangisi en çok takdir edilirse bu iki şişe şampanyayı o kazanacak!

Ve miralay bu haberi verdikten sonra rütbe sırasıyla birer birer hayatlarının en güzel zamanını anlatmaları için yerine oturmuş. Fırkanın erkânı harbiye reisi bir

binbaşı kalkmış. Mahmuzlarını şakırdatmış ve miralayı selâmladıktan sonra anlatmış:

— Miralayım. Hayatımın en heyecanlı, en mes’ut zamanı son muharebede düşman üzerine yaptığımız bir hücumun zaferle neticelendiğini gördüğüm andır.

Bu hatıra alkışlarla karşılanmış.

Arkasından topçu kumandanı bir binbaşı kalkmış:

— Miralayım, demiş, size ömrümün en leziz dakikalarını anlatayım. Bir gün bataryalarımı düşmana karşı hazırlamıştım. Keşif raporlarına göre nişangâh tertibatını da hazırlamıştım.

İlk ateş emrini verdikten on dakika sonra telefonla bir haber aldım. Mermilerim düşmanın karargâhı üstüne küme hafinde öyle inmiş ki düşman bu anî felâketten şaşalamış ve panik halinde ric’at etmiş. Bunu duyduğum dakika ömrümün en aziz bir hatırasıdır.

Topçu kumandanının bu hikâyesi de alkışlanmış. Sıra dik bıyıklı, paravan gibi dik ve geniş bir alay kumandanına gelmiş, selâmı çakıp anlatmaya başlamış:

— Aziz miralayım. Ben de size ömrümün en kıymetli zamanlarını hikâye edeyim. Bilirsiniz ki ben harp adam! olduğum kadar bir az da mütalea heveslisi bir askerim. Hayatımın yarısı kışlada, talimde, cephede geçerse yansı da kütüphanede geçmiştir ve inkâr edilemez ki arazi üzerinde kazanılan muvaffakiyetlerin sim daha ziyade masa başlarında, harita ve kitap üzerinde sarf edilen emeklerdedir. Benim de ömrümün en kıymetli anlan kütüphaneme kapanıp eski kumandanların hatıralarını, harp ilminin nazariyelerini tetkik ettiğim zamanlardır.

Alay kumandanının bu hikâyesi de takdir edilmiş. Ve bütün zabitler, tabur kumandanları mesleklerine, muvaffakiyetlerine dair bunlara benzer hatıralarını anlatmışlar.

Sıra orduya yeni girmiş ve daha iki hafta evvel evlenmiş, genç, tığ gibi bir mülâzîme gelmiş.
Güzel bir yemekten, bol şarap ve şampanya ile kafalar perdahlandıktan sonra bu samimî hava içinde rütbe ve kıdem farkları pek kalmadığı için genç mülâzım yarı keyif bir halde ayağa kalkmış. Çelik mahmuzları şakırdamış ve demir gibi sert bir hareketle miralayı selâmladıktan sonra anlatmaya başlamış:

— Muhterem miralayım. Mektepten yeni çıktım. Silâh arkadaşlarıma yeni iltihak ettim. Bunun için aziz meslektaşlarım gibi ne kütüphanelerde ne cephelerde kazanılmış bir hatıram yok. Mamafih ömrümün en heyecanlı ve lezzetli bir ânını anlatmayı emrettiğiniz için sualinizi cevapsız bırakmak istemem. Af buyuracağınızı ümit ederim. Hayatımın en heyecanlı ânı evlendiğim gece, karımla baş başa geçirdiğim tatlı saatlardır.

Daha son kelimesini bitirmeden bir alkıştır kopmuş. İçkinin ve samimiyetin verdiği neş’e ile bu hatıra o kadar çok takdir edilmiş ki miralay ayağa kalkmış ve önünde duran iki şampanya şişesini genç mülâzıma uzatıp:

— Alınız dostum, demiş. Kazandınız.

Ve genç mülâzım alkışlar, takdirler arasında şişeleri koltuğa sıkıştırıp evinin yolunu tutmuş.
Mülâzım Şadi hikâyenin burasına gelince hepsi birden lâfa karıştılar:

— Yaşasın evlilik.
— Bravo genç mülâzime!
— Doğruluk ta bu kadar olur vallahi!

Fakat mülâzım Şadi onları susturdu:

— Acele etmeyin hikâye bitmedi, asıl güzel tarafı şimdi gelecek.
— Ne diyorsun yahu. Anlat bakalım.
— Genç mülâzım koltuğunda şişelerle evine gelince genç karısı şaşırmış:
— Ayol nerden buldun bunları.

Mülâzım anlatmış. Garnizonda böyle bir ziyafet tertip edildiğini, miralayın ortaya böyle bir sual attığını, herkesin başından geçen macerayı söylediğini anlattıktan sonra tam şampanyaları kazandırmaya sebep olan kendi macerasını anlatmağa başladığı sırada karısı heyecanla sözünü kesmiş:

— Ey, sen ne anlattın bakayım.

Bu sual üstüne genç mülâzım şaşalamış. Karısıyla geçirdiği ilk geceden bahsettiğini söylemekten çekinmiş ve hemen bir yalan uydurmuş:

— Ha, ben mi. Ben dedim ki, aziz miralayım. Benim ömrümün en leziz günü evlendiğim akşam…
— E…
— Şey, evlendiğim akşam… Kiliseye gidip sabaha kadar dua ettiğim saatlerdir.
— Eh.
— Esi böyle işte. Bu hatıram çok takdir edildi ve şampanyaları kazandım işte.

Bu yalan üzerine kan koca şampanyaları açmışlar ve bir neş’e içinde sabahlamışlar.

Mülâzım Nail güldü:

— Doğrusu şanslı zabitmiş.

Mülâzım Şükrü tamamladı:

— Bir taşla iki kuş vurmuş.

Yine lâkırdıya başlamışlardı. Fakat mülâzım Şadi onları yine teskin etti:

— Acele etmeyin çocuklar. Hikâye daha bitmedi.
— Daha neresi var yahu.
— Dinleyin!
— Anlat bakayım.
— Ertesi gün mülâzımın karısı çarşıya çıkmış. Bir gün evvelki garnizon alemine iştirak eden kocasının arkadaşları onu gördükçe manalı manalı gülüp selâmlamaya başlamışlar…

Genç kadın bu bakışlardan bir şey anlamamakla beraber yoluna devam ederken miralayla karşılaşmış:

İhtiyar miralay genç kadını görünce yanına gelip hararetle elini sıkmış. Ve bir baba şefkati ile ona dünkü hâdiseyi anlattıktan sonra:

— Doğrusu demiş. Kocanızın anlattığı macera o kadar samimi idi ki bahsi kazandı. Onun hareketini hepimiz takdir ettik.

Genç kadın tabiî asıl maceranın farkında değil. Kocasının kilisede ibadet etmesinin bu kadar takdir edilişine hayret ederek bütün saffeti ile miralaya dert yanmış:

— İnanmayın miralay. Yalan billâhi. O, dediğini evlendik evleneli bir kerre olsun yapmadı!

Mülâzım Şadi hikâyenin buralına gelince bir kıyamettir koptu.

Taksim Bahçesi genç yüreklerden kopan bu coşkun kışla kahkahalarıyla çınladı. Yedi genç zabit hikâyenin zevki ile bir zaman söylendiler.

Akşam olmuştu.

İlkbahar akşamlarına mahsus hafif bir sis Boğaziçi’ne doğru inmeye başlamıştı.

Mülâzım Şükrü:

— Kalkalım, dedi. Yarın nerede buluşacağız.

Hepsi bir yer söylediler. Fakat en kestirmesini yine mülâzım Şükrü buldu:

— Tam altıda mektepte buluşalım.

Bu hepsinin işine geldi.

Kalktılar.

— Caddeye çıktıkları zaman kalabalık son haddine gelmişti. Hepsinin istikameti ayrı olduğu için artık beraber gidemeyeceklerdi. Selâmlaştılar ve ertesi gün altıda mektepte buluşmak üzere ayrıldılar.

Mülâzım Necdet Rumelihisarı’na gitmek için altıyı elli vapuruna girdiği zaman tanıdık bir çehreye tesadüf etmek ümidiyle güverteyi ve salonları dolaştı.

Kalabalıktı.

Yukarı çıkıyordu.

Birden yandaki sıralardan birinde isminin geçtiğini duydu. Başını çevirdi.
İki genç kız ona bakıyorlardı.
Mülâzım Necdet bunlardan birini hatırlamakta güçlük çekmedi. Hisardaki komşuları, mühendis Nuri Beyin kızı Münire. Fakat ne kadar büyümüştü.
Üç yıl evvel Harbiye'den çıktığı zaman o galiba Ticaret mektebine gidiyordu. Bir zaman İstanbul taşınmışlardı. Demek yine köye dönmüşler:
Selâmladı.
İki kız aralarında ona bir yer buldular…
Şimdi eski göz aşinalığının ve komşuluğun, bir köyde oturmanın verdiği sıcak bir dostlukla konuşuyorlardı.
Münire sakin fakat neş'eli bir sesle mektepten o yıl çıktığını, Hollanda bankasında çalıştığını, babasının bir köprü inşaatı için Eskişehir'e gittiğini anlattı.
Necdet dikkatle dinliyordu.
Daha üç dört yıl evvel sokakta görünce saçlarını çekip acıtarak canını yaktığı bu neylüfer gözlü küçük kız ne çabuk büyümüştü.
Kendi tayyareci olmak için mektebe gittiği zaman o daha bacak kadar bir kızdı.

— Demek şimdi bankada çalışıyorsun, dedi.
— Altı aydan beri.
— Hep bu vapurla mı dönüyorsun.
— Daima. Beş buçukta çıkabiliriz. Fakat altı buçuktan evvel işlerimiz bitmiyor.
— Sabahları?
— Çok erken, sekiz vapuruyla iniyorum.
— Bu küçük hanım da bankada mı?
— Evet amma o Selânik bankasında!

Necdet ne zamandan beri Beyoğlu âlemlerine o kadar dalmıştı ki staj için İstanbul'a geldiğinden beri köydeki tanıdıklarını bile görememişti.
Münire ona serzeniş etti:

— İstanbul'a geldiğinizi haber aldık. Fakat yüzünüzü göremiyorduk. Bu akşam nasıl oldu bilmem.

Necdet köye gelmiyor değildi. Fakat bu ya son vapur oluyordu yahut da yorgun bir gecenin sabahında onu köye, evine, istirahate getirecek, ilk vapur.
Vapur Hisara gelinceye kadar konuştular.
Münire tatlı bir talâkatle mütemadiyen spordan, sinemalardan bahsetti, iskeleye çıktıkları zaman mülâzım Necdet tekrar etti:

— Demek her akşam bu vapurdasın ha!
— Münire başını salladı:
— Hayır yarın pazardır. Banka ikide tatil yapar sinemaya gitmek istiyorum.
— Hangisine.
— Bilmem, yarın belli olur.
— Yalnız mısın?
— Tabii.

Necdet düşünür gibi durdu, sonra güldü:

— Beni de götürsene!

Genç kızın kahkahası Hisar'ın dar sokaklarında çınladı.
Karanlıkta birbirlerine biraz daha sokulmuşlardı.
Mülâzım Necdet birdenbire karar vermiş gibi:

— Yok, yok, dedi. Davet bana düşer. Yarın ben seni gezdiririm ne dersin?
— Sizin kim bilir ne eğlenceleriniz vardır. Mâni olmak istemem.

Mülâzım Necdet yarın akşam arkadaşlarıyla yapacakları âlemi hatırladı. Fakat hemen bir hesap yaptı. Münire ile erken sinemaya giderlerse onu beş vapuruyla köye selâmetler, kendi altıda arkadaşlarıyla buluşabilirdi.

— Hayır, dedi. Hiçbir eğlencemiz yok. İstermisin, seninle yarın bir buçuk vapuruyla inelim. Beşiktaş'a çıkarız oradan yukarı. Herhalde iki buçuk matinelerini kaçırmayız. Ne dersin!
— Bankaya inmeye mecburum, Necdet Bey. Sizi ancak İstanbul'da bekleyebilirim.
— O halde yarın ben bir buçuk vapuruyla inerim. Tam iki buçukta taksimde saatin altında buluşalım.

— Olur Necdet Bey.
— O halde Allaha ısmarladık Genç kızın uzattığı eli kuvvetle sıktı.
Mülâzım Necdet'in mahmuzları kaldırımlar üzerinde bir zaman fıkırdadı. Karanlıkta bir hayal gibi silindi.

Mülâzım Necdet o gece annesiyle konuşurken bu akşamki tesadüften bahsetti.
— Mühendis Nuri Beyin kızı ne çabuk büyümüş anne, koca kız olmuş, bankaya gidiyor.
Annesi izahat verdi:
— Çok akıllı kız. Mektebi bitirmiş. Çıkar çıkmaz iş buldu. Hem terbiyeli de... Şu Mail Beyin kızı gibi değil. Günahı üstünde kalsın onun için çok fena söylüyorlar.
— O da çalışıyor mu?
Postahanede daktilo mudur nedir. Amma pek sağlam ayakkabı değil diyorlar.
Annesinin köy kızları hakkında verdiği tafsilâtı dinliye dinliye Necdet'in uykusu gelmişti.
Yattı.
Genç zabit bir hafta devam eden manevraların yorgunluğu ile nefis bir kışla uykusuna dalmıştı.
Kışla uykusu o çeşit bir uykudur ki sekiz saatlik talimden sonra başlar ve uyanmak için sekiz borazan adamın başında Sivastopol marşı çaldığı halde yine uyanamaz.

Mülâzım Necdet on dakikadan beri aşağıdan gelen tramvayları gözden geçiriyordu.
Ona öyle geliyordu ki bekleme yerindeki kalabalık onu takip ediyor:
— Bu zabit bakalım kimi bekliyor.
Diye onun hareketlerini kolluyor.
Vakıa oradaki kalabalığın az bir kısmı kadın ve erkek muhakkak kendisi gibi boş tramvayı değil, o saatte orada söz verilmiş bir arkadaş bekliyorlardı.

Fakat çokları gelen tramvaylara atlayıp gidiyor ve kalabalık daima değişiyordu. Necdet sık sık saatine bakıyor, aşağı, yukarı geziniyordu.
Tam iki buçuktu.
Ve Beyoğlu'ndan gelen bir Sirkeci-Taksim tramvayında Münire göründü.
Genç kız bir kırlangıç gibi yere atladı.
— Çok beklediniz mi?
Mülâzım Necdet itiraf etti:
— On beş dakikadır buradayım.
— Fakat tam iki buçukta buluşacaktık değil mi?
— Bilmem, erken gelmişim işte! Nereye gideceğiz.
Münire onun şaşkınlığına güldü:
— Nasıl. Siz bilmiyor musunuz?
Mülâzım Necdet utandı. Bir şey bulup söylemek istedi. Nihayet karşısındaki sinemanın ilânı imdadına yetişti:
— Fena bir şeye benzemiyor. Bilmem artistleri tanımam amma.
Münire ona yardım eder gibi:
— Güzel. Lilyan Harvey... Her halde iyi bir şey... Zaten arkadaşlarım söylemişlerdi.
— Gidelim.
Yan yana yürüyorlardı.
Münire bugün çok şıktı. Kıvırcık saçlarının bir köşesini ancak örten ufacık markiz şapkası sevimli yüzüne çok yakışmıştı. Sırtında bal rengi bir pardesü vardı. Biçimli, uzun vücudu bal rengi gabardin pardesünün altında ara sıra hatlarını belli ediyordu.
Mülâzım Necdet yanında böyle genç ve güzel bir kız bulunmaktan gelen gururla mahmuzlarını şakırdattı. Tabii görünmek ister gibi:
— Dun gece farkında olmadım. Adeta benim boyuma gelmişsin Münire. Dedi.
Genç kız zarif bir bükülüşle ona döndü:
Yoksa yanınızda oluşumdan çekiniyor musunuz?
Mülâzım Necdet büsbütün şaşırdı:

— Yok canım, ne münasebet, bunu da nereden çıkardın. Yani tam dengiz demek istiyorum.

Ve bu lâkırdının manasını kendi de beğenmeyerek sözü değiştirdi.

— Ey bugün ne işler gördün bakalım?

— Banka işleri ne olacak. Ben muhaberatta çalıştığım için işimiz muayyendir.

İçeri girmelerdi.

Necdet iki koltuk aldı.

Karanlıkta birbirlerine tutunarak yerlerini buldular.

Teneffüs zamanında konuşuyorlardı.

— Annen seni merak etmez mi hiç Münire.

Niçin merak edecek Necdet Bey, ben çocuk muyum?

Mülâzım Necdet yine sustu. Öyle ya... Koca kız. Bankada çalışıyor. Para kazanıyor, aklı başında... Merak edecek ne var.

— Sen bir zaman koleje gidiyordun değil mi?

— Evet dört sene gittim. Sonra Ticaret Mektebine verdiler.

— Bankada ne maaş veriyorlar.

— Altmış lira.

— İyi... Rahatsın değil mi?

— Alıştım. Şimdi boş oturmaktan sıkılıyorum.

— Baban Eskişehir’de çok kalacak mı?

— Zannederim. Sonra da Antalya’ya gidecek.

— Niçin?

— Antalya - Burdur yolunu yapacak.

Zil çaldı.

Işıklar söndü.

Sustular.

Filim çok neş’elî idi.

Saat dört buçukta Taksim Meydanına çıktıkları vakit hava çok güzeldi. Bahar kokusu genç haşlan kuvvetli bir içki gibi sarhoş ediyordu.

Mülâzım Necdet meydandaki saate baktı.

Daha arkadaşlarıyla buluşmak İçki çok vakti vardı.

Genç kıza sordu:

— Bahçeye kadar gidelim mi?

— Siz bilirsiniz Necdet Bey.

İradeleriyle değil, adeta ciğerlerini şişiren berrak, hafif bahar havasına kapılmış gibi yürüyorlardı.

Genç mülâzım yanındaki güzel, kıvrak kızın cinsî kokusunu cinsî rengini ve şeklini yudum yudum tadar gibi yan mesut bir halde ona sokuluyor, Neylüfere benziyen gözlerini daha iyi görebilmek için eğiliyordu.

Taksimden bahçeye kadar olan yol renk renk kadın demetleriyle donanmış gibiydi.

Bu bahar havası genç ruhlara kanat takmış gibi yürüyenlerin adeta uçar gibi hafifledikleri, seslerin bir kuş cıvıltısı halinde birbirine karıştığı görülüyordu.

Tabiatın harareti ve neşesi onları bir çiçek ve kelebek haline getirmişti. Bahar sıcağı ile kızaran genç kadın tenleri güneş altında olgunlaşan leziz meyvalar gibi dalından kopmağa hazırlanıyordu.

Ve Tabiatın hâkim sesine kulak kabartan genç erkekler çayıra salıverilmiş cins atlar gibi kişnemek, şahlanmak ihtiyacı içinde kıvranıyorlardı.

Her gelen taze bahar toprakta olduğu gibi gönüllerde de bir hummalı hareket uyandırır. Hiç şüphe yok ki gönüllerin sevişmek arzusu toprağın mahsul verme İhtiyacından çok kuvvetlidir.

Bahçeye girdikleri zaman Münire sordu:

— İstanbul’da çok kalacak mısınız Necdet Bey.

— Stajım bitinceye kadar. İki ayım daha var.

— Sonra?

— Sonra Eskişehir’e

Ve ilâve etti:

— Kim bilir belki de İzmir’e yahut daha uzaklara!

— Tayyareciliği çok seviyor musunuz?

— Çok!

— Hiç korkmadınız mı?

— Türk zabiti korkar mı?

Münire iri gözlerini genç zabite çevirmiş, onun geniş omuzlarına, dik başına ve şık üniformasına bakıyordu.

— Ben de o kadar istiyorum ki!
— Ne?
— Tayyareye binmek!
— Kolay, cesaret edersen, seni Yeşilköy'e götüreyim. Orada arkadaşlarım var. Seninle bir tecrübe uçuşu yaparız, ister misin?
— Çok.
— O halde cuma günü hazır ol!

Münire sevincinden ne yapacağını bilmiyordu.

— Oh, ne iyi, bilseniz ne zamandan beri özlüyordum.
— Ne içersin... Bira içelim mi?
— İçelim Necdet Bey.

Kalabalıktı. Bir köşede iki hasır koltuğu güçlükle bulmuşlardı. Burası biraz manzarasız, gösterişsiz olduğu için kimse rağbet etmemişti. Mamafih onlar memnundular.

Mülâzım Necdet ona mektep hayatına, bankadaki işlerine ait sualler soruyor, Münire serbest ve samimî bir ifade ile anlatıyordu. Genç kız neş'elendikçe daha tatlı konuşuyor. Konuştukça tatlılaşıyordu. İki bardak bira yanaklarını pembe pembe kızartmaya kâfi gelmişti.

Mülâzım Necdet yarı çocukluk, yarı komşuluk yakınlığı ile şimdiye kadar âdeta hısım, akraba gibi bakıp geçtiği Münire'yi bugünkü kadar enteresan bulmamıştı. Hatta onun bu kadar güzel ve şirin olduğunun bile farkında değildi Vakıa üç yıl onu görmemiş ve bu üç yıl genç kızı çiçeklendirmeye kâfi gelmişti. Fakat staj için İstanbul'a geldiğinden beri bir iki kere tesadüf ettiği halde alâkadar olmamıştı.

Onun kafasındaki mühendisin kızı Münire siyah göğüslüklü kısa çoraplı, ince bir kızdı. Bu hatıradan üç sene içinde hayalinde yaşayan yalnız Neylüfere benzeyen bir çift iri kurşunî gözdü.

Genç zabit bugün yanında gülen, söyleyen, münakaşa eden genç kızı büsbütün başka görüyordu. Saat altıyı geçiyordu. Mülâzım Necdet vaktin geçtiğini hissetmiyordu.

Onu yine Münire ikaz etti:

— Vapuru kaçırmayalım Necdet Bey. Son vapura kalmak pek hoş değil!

Necdet şaşaladı:

— Sahi altıyı geçiyor.

Ve bir de arkadaşlarının beklediğini hatırladı. Bu akşam eğlenecekler. Saza gidecekler, sonra… Kim bilir nerede sabahlayacaklar.

Onun düşündüğünü gören genç kız sordu:

— Sizi bugün rahatsız ettim galiba., kim bilir gününüz, ne iyi geçecekti.

Necdet’in geniş göğsü yükseldi. Bir kadife yumuşaklığı hissi veren iri kestane gözleri parladı:

— Aksini iddia ettirmek için söylüyorsun galiba. Bugünüm o kadar iyi geçti ki bitmesini istemiyorum.

— Çok naziksiniz Necdet Bey.

Genç mülâzım mühim bir şeye karar vermiş gibi doğruldu:

— Senden saklamayacağım. Bu akşam arkadaşlarla bir eğlentimiz vardı. Hatta altıda buluşacaktık…

Münire gözlerinin içine bakıyordu:

— Vah vah, dedi, acele, edelim. Arkadaşlarınızı bekletmeyiniz. Ben hemen tramvaya…

Necdet ona lâkırdısını bitirmek fırsatını vermedi:

— Hayır, hayır, yok, gitmeyeceğim.

— Niçin? telâşa lüzum

— Beraber köye döneceğim.

Ve genç kızın yüzüne bakliye cesaret edemeyerek yavaş yavaş, mırıldanır gibi ilâve etti:

— Seninle bulunmayı tercih ediyorum.

Münire’in sesi titriyordu:

— Çok teşekkür ederim Necdet Bey, nezaketiniz beni mahcup ediyor.

Akşamın sarı ışıklan karşı sahillerde garip gölgeler halinde oynaşıyordu.

Çamlıca tepelerinde hafif, mor dumanlar belirmişti.

Bütün Beyoğlu halkı bahçede toplanmış gibiydi.

Kalabalık arasında bir vücut gibi geçtiler.

Mülâzım Necdet genç kızın havasına ve kokusuna o kadar girmişti ki arkadaşlarını, gecenin saz âlemini, sabaha kadar devam edecek eğlentiyi tamamıyla unutuluştu.

Şimdi bu körpe ve sevimli Mahlûkun yanında bulunmaktan duyduğu zevk yudum yudum içilen eski bir şarap gibi onun sinirlerini uyuşturuyordu. Ve birazda onun varlığından iftihar duyuyordu.

Yanlarından gelip geçen yabancı başlar onları hafif bir tebessümle ve daha ziyade gıpta ile, takdirle süzüyor, hatta saygısız erkek gözleri ona belli etmemeğe çalışarak genç kızı ısırır gibi bakıyordu.

Mülâzım Necdet sevinç, gurur ve biraz da muvaffakiyet zevki içinde genç kızın yanında birçok şeylerden konuşarak gidiyordu. Anlıyordu ki içini dolduran bir heyecan var.

Bu heyecan şimdiye kadar tattığı kadın zevklerinin bayat ve bayıltıcı ve yahut azdırıcı heyecanına benzemiyordu.

Genç kızın rengi, sesi ve kokusu ona buruk, ham bir meyva lezzeti veriyordu. Bu körpe vücut, bu diri ten, o canlı renk ve pürüzsüz, yalansız, temiz ses anlatıyordu ki bu sevimli mahlûk tomurcuktan çekirdeğe geçen ve elyafı, usaresi henüz kıvamını bulmayan püriştiha bir meyvadır.

Balını, lezzetini vermesi için ancak bir iki mevsimin güneşi ve yahut hummalı bir aşkın ateşini bekleyen bu meyva daha şimdiden kokusunu duyanların içini gıcıklıyordu.

Mülâzım Necdet genç kızın yanında, narin gül fidanlarını korumak için dikilmiş sert bir dal gibi gidiyor. Ona sürünen, hatta bakan, onun havasına sokulan kendi cinsinden insanları kırıp devirmek ister gibi dik ve zalim bakıyordu.

Vapura girerlerken Münire fısıldadı:

— Beraber olmamızdan kim bilir ne dedikodu çıkaracaklar. Köyün âdetini bilirsiniz ya!

Mülâzım Necdet durdu:

— Sıkılıyor musun?

— Hayır.

Ve ilâve etti!

— Dedikodu beni alâkadar etmez. Kendi kendimden şüphem olmadıktan sonra!

Arka salonda boş bir köşeye oturdular.

Kalabalıktı.

Mülâzım Necdet böyle erkenden köye dönüşünden memnundu.

Arkadaşları muhakkak onun geleceğinden ümidi kesmişler. Şimdi ilk neş’eleri toplamak için bir yere gitmişlerdi.

Genç zabit o kadar dolu, o kadar zevk içinde idiki bir an zihninde çakıp geçen bu düşünce üzerinde durmadı bile... Münire’nin havasına, kokusuna o kadar ısınmış, alışmıştık! ne muhitinde ne hayalinde takılacak bir nokta bulamıyordu.

Birbirlerine o kadar kaynamışlardı ki etraflarında başkaları olduğuna bile ihtimal vermeden konuşuyorlardı.

Münire gününü çok iyi geçirdiğini söyleyerek ona teşekkür ederken mülâzım Necdet, bir gün evvel o arkadaş eğlencesinin en hararetli taraftan olduğunu hatırlamayarak genç kıza teminat veriyor:

— Bu teşekkürü ben sana borçluyum, diyordu. Bu tesadüfü ve bugünü unutmayacağım.

Ve hemen ilâve etti:

— Ve cuma günü de beraberiz değil mi?

Münire’nin kurşunî gözleri parladı:

— Tayyareye bineceğiz?

— Ya… Bakalım hoşuna gidecek mi?

— O kadar istiyorum ki!

Vapur Hisara geldiğini Münire’nin Hisarlı bir arkadaşı haber verdi. Genç kız onların sohbete daldıklarını görünce dayanamamıştı.

Hisar’ın loş sokaklarından geçip Münire’nin yalısının önüne geldikleri zaman Mülâzım Necdet sordu:

— Sabah kaç vapuruyla iniyorsun?

— Sekiz buçuk.

— Ben de ondayım.

Karanlıkta iki hararetli el birbirini buldu ve genç kızın küçük eli Mülâzım Necdet’in avucunda lüzumundan fazla kaldı.

— Yarın vapurda!

— Yarın vapurda!

Genç zabit avucundaki küçük elin bir kuş heyecanı ile çırpındığını hisseti.

Ve kaldırımlar üzerinde şıkırdayan mahmuzların sesi karanlıkta daha bir müddet devam etti.

Maslak çeşmesi ile İstinye bayırı arasındaki 64 rakımlı Maltepe’de tatbikat yapan mülâzım Nail Efendi anlatıyordu:

— Dün gece çok eğlendik. Safiye Hanımın yine iyi bir zamanı idi. Ne okudu ne okudu. Saat birde oradan çıktık. Şükrü tamam otuz iki lira verdi. Sonrası malûm.

Mülâzım Necdet gülümsedi:

— Allah mübarek etsin.

— Niye gelmedin sanki!

— İşim çıktı. Annemin Tapuda evrakı vardı. Onların peşinde koştum.

— Peki amma saat dört buçukta seni Taksim meydanında gören olmuş. Hem yanında güzel bir kız varmış.

Mülâzım Necdet sinirlendi:

— Hayır... Kim görmüş?

— Topçu Niyazi söylüyordu galiba!

— Benzetmiş olacak!

Ve bahsi kapatmak için elindeki haritaya eğildi:

— Burası Maltepe, Hacıosman bayırı şu sağdaki sırtlar. Sol cenahımız Baltalimanı'na iniyor. Cephemiz Alman çiftliği. Piyade mevzileri...

— Doğrusunu istersen ben toplu eğlentilerden bıktım. Geçen gece eğlendik amma öyle kana kana eğleniş değil. Nahak yere masrafada girdik. Piyade mevzileri Ayazağa çiftliği istikametinde.

— Biliyor musun, mülâzım Şükrü bu sabah hesap çıkarmış. Hepimizin on sekizer lira borcumuz olmuş.

Necdet arkadaşının verdiği tafsilâta kulak asmıyordu. O adeta kendi kendine konuşur gibi:

— Alay kumandanı Maslak köşkünde galiba... Haberin var mı beşinci alay burada açık karargâh kuracakmış. Mektep de kampa çıkarsa buraya gelecek diyorlar.

— İsabet olur. Biz de biraz kır havası alırız. Çadır mevsimi geliyor.

Mülâzım Nail güldü:

— İyi amma akşamları Taksim bahçesi olmaz.

— Ne çıkar. Sanki şimdi her akşam gidiyoruz da ne oluyor.

— Amma tuhaf oldun yahu. Daha iki gün evvel, şu akşam piyasasına bayılıyorum. İnsanın gözü, gönlü açılıyor diyen sen değil misin?

— Lâf olsun diye söylemişim. Sen şu askere söyle de ayaklı dürbünü ağacın altına gölgeye götürsün.

Ve önündeki büyük kâğıda yol istikametlerini işaret etmeye başladı.

Yer değiştirerek S virajındaki bir ağacın gölgesine girdiler.

Mülâzım Nail geçen bir otomobili gösterdi:

Gördün mü delikanlıyı, aşkolsun billâhi, yanına fındık gibi kızı almış basmış gaza gidiyor. Artık Kefeliköy'de Bristol oteli mi olur. Yoksa Tarabya de Sporting palâş mı olur. Keyfine kalmış. Eğlenti buna derler işte. Bizimki cemaatle gerdeğe girer gibi... Şu bizim staj çabuk bitse de kıt'aya çekip gitsek... Hani bir yandan rahatız. Eğlenceye de vakit buluyoruz.

Amma biliyor musun bu hayat bizi sarmıyor. Bir kere ne alırsak su gibi gidiyor. Üç gece saza gittik mi tamam. Sonra eğlence deye yaptıklarımız da aynı şey... Kabak tadı verdi artık... Şöyle vakit geçirecek bir şey de bulamadık. İyisi mi bizi yine kıt'a paklar. Ben (Aydın) a döndüm mü kendimi şöyle bir kalafata vereceğim. Nasıl olsa yüzbaşılığımız da gelir o zamana kadar. Orada iyi bir kız bulursam, şöyle okur, yazar, sazdan, sözden anlar bir şey... Bilmem pek bulunur mu?

Mülâzım Necdet ilk defa cevap verdi:

— Bulunur azizim şimdi taşralarda çok iyi kızlar yetişiyor. Hele (Aydın) da (İzmir) de (Manisa) da çok eski Türk aileleri var. Pırlanta gibi Türk kızı yetiştiriyorlar. Hem, onlar ne kadar oba daha sıkı terbiye almışlardır, daha iyi ev kadını olurlar.

— Tahsilleri nasıldır acaba?

— Oralarda liseler, orta mektepleri var. Okuyorlar. Zaten ondan fazlası ne olacak ki. Kadın için bu kadarı yeter. Zaten bir parmak daha yüksek tahsil gördü mü ukala olur. Erkek beyenmemeye başlar.

Böylesi ne kocasını mes'ut eder ne kendisi rahat eder. Her şeyi bildiğini zanneden kadına tahammül edilir mi be birader. Saate baksana yahu!

— On ikiye beş var.

— Hazırlanalım! Nerede ise toplanma işareti verilir.

Ve on adım ileride bekleyen askerlerden birine seslendi:

— Nuri onbaşı, şu haritaları, sehpaları toplat bakalım. Dikkat et. Geçen sefer bir kâğıt uçurmuşsunuz.

— Baş üstüne beyim.
Mülâzım Nail de emirbere seslendi.
— Durmuş hayvanları getir.

Mülâzım Necdet kaç akşamdır arkadaşlarının Taksim piyasasına iştirak etmiyordu. Saat beş buçukta ders ve talim bitiyordu. Ondan sonra hemen bütün stajyerler akşam yemeğine kadar serbesttiler. Bu zaman ya Tünel'e kadar bir yürüyüş yapıyor, veyahut bir gazinoda toplanıp eğleniyorlardı.
Mülâzım Necdet'in paydos zamanı birdenbire ortadan kaybolduğunu arkadaşları neden sonra keşfedebildiler. Onun Harbiye'den tramvaya atlayarak aşağı indiğini gören mülâzım Şadi:
— Muhakkak bir dalgası var. Paydos oldu mu soluğu tramvayda alıyor. Diye arkadaşlarını da kuşkulandırıyordu.
Nihayet hep bir olup bir akşam peşine birini musallat etmeye karar verdiler. Bu işi mülâzım Şükrü üzerine aldı.
Necdet elbise değişir değişmez dışarı fırlıyordu. Kapıda ona tesadüf etti.
Genç tayyareci onu görmemezlikten gelerek hızlı adımlarla caddeye çıktı. Ve yukarıdan gelen bir Şişli - Sirkeci tramvayının ön sahanlığına atladı.
Mülâzım Şükrü onu takip etmekte gecikmedi. O da ayni tramvayın arka sahanlığına atladı.
Mülâzım Şükrü onun peşini bırakmamağa karar vermişti. Arkadan onun yalnız omuzlarını görüyordu. Buna rağmen her durak yerinde inip çıkanları kontrol ediyordu.
Tramvay Galata'da bankalar durak yerini geçip Karaköy'e yol almağa başlarken mülâzım Necdet'in sıyrılıp yere atladığını gördü.
Kendini göstermemek için onu gözden kaybetmeyerek bir müddet daha gitti. Sonra Domuz sokağının başında o da atladı.

Atladı, faka ters yüzüne dönüp onu aradığı zaman Necdet kaybolmuş bulunuyordu.
Mülâzım Şükrü şaşaladı.
Aynı istikamete bir zaman daha gitti.
Gitti. Fakat Necdet görünürlerde yoktu.
Yan sokaklardan birine girmesi ihtimali vardı. Şükrü Tünel isti- kametindeki sokaklara bir tilki girdi girdi, çıktı. Arkadaşlarına karşı mahcup olacağından korkuyordu. Necdet'i bulamazsa onlar muhakkak:

— Senin becereceğin iş mi o. Necdet seni tazı gibi peşinden koşturur da sonra izini bile göstermez.

Diyeceklerdi.
Suvari mülâzımı sersemlemiş gibi onu nasıl kaybettiğine şaşıyordu. Bu çapkın oğlan nereye gitmişti. Şeytan gibi hangi delikten girip izini kaybetmişti.
Tekrar caddeye çıktı. Yukarıya kadar, Şişhane yokuşunun başına kadar yürüdü, tekrar aşağıya döndü. Artık ümidini kesmişti. Arkadaşlarına bir bahane bulmayı, mühim bir işi çıktığı için onu takipten vazgeçtiğini söylemeyi düşünüyordu.
Tam bu sırada bankalar hizasında onun geniş omuzlarını, yana eğilmiş kasketini gördü.
Ve bir kedi gibi sokuldu.
Genç tayyareci yanındaki uzun boylu, filiz gibi bir kadınla konuşuyordu ve o kadar dalmıştı ki etrafını görecek halde değildi.
Mülâzım Şükrü onları daha iyi görebilmek için karşı kaldırıma geçti. Şimdi onun ve yanındakinin yüzünü daha iyi görüyordu.
Genç tayyareci ile yanındaki o kadar dalmışlardı ki yanlarına gitse hissetmeyeceklerdi.
Köprüye doğru gidiyorlardı. Yanındaki kız bir şeyler anlatıyor. Mülâzım Necdet gülerek dinliyordu. Köprüye çıkınca sol tarafa geçtiler.
Mülâzım Şükrü de ayni istikamete geçmeye mecbur oldu.

Birbirine eğilmiş iki baş kalabalık arasında kayboldukça birkaç adım daha yaklaşıyordu.
Mülâzım Şükrü artık memnundu. İpucunu yakalamıştı. Nereye giderlerse peşlerini bırakmayacaktı.
Akşamın bu saatinde Istanbul'un her tarafından Boğaz ve Kadıköy iskelelerine doğru dönen halk köprüyü dolduruyordu. Mülâzım Şükrü onların kalabalık arasındaki birbirlerine yakın başlarını beş altı adım geriden takip ederken onları birdenbire yine kaybetti. Fakat bu defa şaşırmadı. Çünkü gidecek başka yer yoktu. Hemen Boğaziçi iskelesine inen merdivene koştu. Ve onları alt başta gördü.
Genç kızla arkadaşı el ele vermişler, konuşuyorlardı. Mülâzım Necdet başını kaldırsa onu görebilecekti. Fakat genç kızla o kadar meşguldü ki takip edildiğinden şüphe bile etmiyordu.
Vapur düdük çalarken iki el adeta çekişir gibi kuvvetle sarsıldılar. Mülâzım Necdet vapura giren son yolcular arasında onu teşyi ederken genç kız parmaklarının ucuyla ona selâmlar gönderiyordu.
Mülâzım Şükrü gafil avlamak zamanı geldiğini anladı, basamakları kapaklanırcasına indi.
Ve tam Necdet geri döneceği sırada onun karşısına dikildi.

— Vay.
— Vay ya!

Gülüşüyorlardı. Genç tayyareci sordu:

— Ne haber. Boğaza mı gideceksin. Ben vapuru kaçırdım. Eve gitmek istiyordum.

Mülâzım Şükrü dayanamadı:

— Kim efendim, dedi. Yahu mektepten beri peşindeyim. Eve gidecektin de bankalarda işin ne idi. Sonra iskeleye gelmişken burada on dakika çene çalacak ne vardı.

Mülâzım Necdet pusuya düşürüldüğünü anlamıştı, saklamadı.

— Eve gidecektim amma vazgeçtim. Bizim köyden birine tesadüf ettim onunla haber yolladım.
— Haydi efendim haydi. Bu ağızları bırak da doğruyu söyle. Kaç gündür bizi Iskartaya çıkarıp ortadan kaybolmanın tılsımını keşfettik. Meğer her akşam sana çevirme hareketi yaptıran sebepler varmış. Amma aşkolsun billahi. Doğrusu güzel parça., nar filizi gibi.

Necdet kızar gibi göründü:

— Ne oluyoruz yani. Artık her işimiz için hesap mı vereceğiz.
— Yok canım. Arkadaşlar merak ettiler. Necdet kaç günden beri bizi atlatıyor. Şunun sebebini öğrenelim dediler.
— Anlaşıldı. Seni de peşime casus koydular değil mi?

Mülâzım Şükrü gülüyordu.

— Neyse canım. Ben yine söylemem merak etme!
— İstersen söyle azizim. Ne gördünse anlat. Ne çıkar ki!
— Şanslı adamsın billâhi. Siz iskele üstünde konuşurken durup bakmayan yoktu.
— Sen bizde terbiyesiz mi ararsın.
— Aman Necdet, ben de içlerindeyim.
— Sen tanıdığın için bakabilirsin. Sonra beni takibe de memur olmuşsun. Ne ise. Fakat bizde öyle anadan doğma eşekler vardır ki bir kadınla erkeği yan yana görseler halvet perdesinden hamam âlemi seyreder gibi temaşaya dalarlar. Ne ise bizi gördün. Anladın, ayakların suya erdi. Arkadaşlara söyle meraktan kurtulsunlar.

Mülâzım Şükrü bu işi yaptığına pişman olmuştu. Genç tayyareci nezaketle ona hareketinin çirkinliğini anlatmıştı.

Necdet sordu:

— Şimdi nereye gideceksin.
— Bilmem, hiç.
— Haydi mektebe çıkalım.

Yürüdüler.

Cuma günü hava çok güzeldi.

Hafif bir lodos İstanbul havasını yelpazeliyor.

Münire o sabah Necdet'le Hisar'ın sekiz buçuk postasıyla beraber indiler. Genç kız bugün tayyareye bineceği için seviniyordu.

Mülâzım Necdet bir gün evvel Yeşilköy'deki arkadaşlarıyla görüşmüş. Bu sabahki tecrübe uçuşlarına beklemelerini söylemişti.

Günlerden beri bu sabahı bekleyen genç tayyareci heyecandan kalbi çarpa çarpa Münire'nin yanında onun neş'eli ahenkli sesini dinleyerek yürüyordu.

Ve genç kız bu sabah tam spor günü geçirmeye hazırlanmış gibi kıvrak ve zarif giyinmişti. Arkasında İskoç kumaşından bir pardösü, başında tiftik bir bere, ayaklarında alçak ökçeli iskarpinler, elinde yün eldiven vardı.

Pardösüsünün yakasını çapkın bir kıvırışla kaldırmıştı. Uzun boyuna pek yakışan bu kıyafet onu çok güzelleştirmişti.

Yeşilköy'de trenden ininceye kadar mülâzım Necdet onu dinledi ve mütemadiyen o anlattı.

Münire henüz yapraklanmayan Erguvan dallarında bahar güneşinin bayramını yapan çapkın, ele avuca girmez serçeler gibi mütemadiyen gevezelik ediyor, bahisten bahise atlayarak onu meşgul ediyordu.

İstasyondan hangara kadar yürüdüler. Uzaklardan, yeni yeşermiş tarlalardan kopup gelen taze ot kokusu sinirlerini kamçılıyordu.

Mülâzım Necdet genç kıza sokuldu:

— Biliyor musun Münire, bugün o kadar güzelsin ki!

Ve tıpkı güneşte sırtlarını ısıtarak vahşî otlar, dikenler arasında dişisini ısırmaya, yemeye hazırlanan ilk yaz haşaratı gibi onun nefeslerini içine çekti.

Genç kız bir gelincik gibi kızarmıştı.

Fakat gözleri taze suya kavuşmuş bir Nilüfer gibi açıldı. Dudaklarında, yapraklarından kurtulmuş bir kırmızı karanfil ateşi tutuştu.
Başı delikanlının omuzuna düşmüştü.

— Sahi Münire... O kadar güzelsin ki!

Yol kenarında ısınan bir kertenkele ayak seslerinden ürktü. Karşıdan karşıya geçerken genç kız bir kuş ürkekliği ile titredi ve Mülâzım Necdet onu belinden tutup çekerken şaka etti:

— Kertenkeleden korkuyorsun. Ya tayyareye nasıl bineceksin?
— Fakat böcekten iğrenirim. Bu korku değil ki!
— Şimdi korkmayacaksın değil mi?
— Korkacak olsam gelir miydim Necdet Bey.
— Annenin haberi var mı?
— Niçin sordunuz?
— Hiç, bazı kadınlar hâlâ tayyareye değil elektrikli tramvaya binmek istemiyorlar da!
— Anneme sizinle olduğumu söyledim.
— Ne dedi?
— Size emniyeti var. İtiraz etmedi.

Hangarın önüne gelmişlerdi. Bir yüzbaşı onları kapıda karşıladı.

— Hoş geldin Necdet. Talihiniz var. Hava da çok güzel.

Mülâzım Necdet onu Münire’ye tanıttı:

— Arkadaşım Yüzbaşı Zeki Bey.

Bir az uzakta (Sidna)nın iki tayyaresi duruyor, Biri ara sıra motonunu işletiyor.

— Direktöre söylemiştim. Şu yolcu tayyaresi bugün birkaç tecrübe uçuşu yapacak. İlk tecrübeyi isterseniz siz yapın.

Mülâzım Necdet sordu:

— Tamirden mi çıktı?
— Hayır, bazı cuma günleri gazetecilere, ahbaplara birer tur yaptırmak için bir tayyare ayırıyorlar.

Mamafih bugün sizden başka kimse yok. Gidelim mi?

— Hay hay!

Çayırda yürüyorlar.

Hafif rüzgâr yüzlerini okşuyor.

Tayyarenin motoru durdu. Yüzbaşı Zeki yanlarına gelen meşin ceketli, meşin külotlu, yakışıklı bir adama yanındakileri işaret ederek Fransızca haber verdi:

— Misafirlerim geldiler. Hazırsınız değil mi?

Ve sonra onlara tanıttı.

— Direktör Mösyö Loubet.

Münire Fransızcayı zararsız konuşuyordu. Yüzbaşı Zeki Bey:

— Necdet, istersen pilotluğu kendin yapabilirsin. Direktör bun- dan memnun olur.

— Genç mülâzım bunu limit etmiyordu.

— Bu benim için iyi bir fırsat, dedi. Üç aydır hasret çekiyordum.

Sonra Münire’ye döndü:

— Nasıl benimle yalnız yükselir misin?

— Tabii. Şüphe mi ediyordunuz?

Direktör sokuldu:

— Direksiyona oturup kontrol edin!

Orada duran iki işçiye birer tulumla başlık getirmelerini söyledi.

Münire tayyareye sokulmuş; her tarafını ayrı ayrı, tecessüsle gözden geçiriyordu, tulumları giymek pek kolay olmadı. Bereket versin Münire boylu olduğu için Fransız pilotlarımın koca tulumları pek üzerinden düşmedi.

Direktör başlığı kendi ge çirdi ve sonra onlara birer göz- lük verdi:

— Haydi bakalım matmazel, cesaret!

Yüzbaşı Zeki:

— Sakın alıp başınızı gitme ha! Diye alay etti.

Direktör:

— Zaten esans azdır. Ancak dört, beş tur yapabilirsiniz. İster- seniz dolduralım.
Mülâzım Necdet lüzum görmedi:
— Hacet yok, biz iki tur ancak yaparız.
Ve üç ay evvel Eskişehir'de yaptığı gibi bir sıçrayışta yerini buldu. Münire'yi tayyareye dayadıkları dört basamaklı merdivenle yerine çıkardılar. Yüzbaşı Zeki:
— İçeride dört kişilik yer var. Keşki kalabalık gelseydiniz, diyordu.
Münire de pilot yerine oturmuştu.
Genç kız heyecandan kalbinin çarptığımı hissediyordu.
Mülâzım Necdet motoru muayene etti. Zaten prova yapıldığı için motor sıcaktı. Yanındaki küçük (Bloknot) la ince zincire bağlı kurşun kalemini Münire'ye gösterdi!
— Konuşmak imkânı yoktur. Gürültüden duyulmaz. Bu kâğıt üzerinde yazı ile konuşacağız.
Ve kontak düğmesini çevirdi.
Motor ambale oluncaya kadar işletti. Tayyare motorun hareketinden olduğu yerde titriyor, sarsılıyordu.
Sonra işaret verdi.
Makinenin önündeki takozları çektiler. Ve tayyare yürüdü.
Çayırın ortalarına doğru sür at arttı ve biraz sonra tekerleklerin yerden kesildiği tayyarenin sağa ve sola yalpa etmesinden anlaşıldı.
Münire bir hamlede çayırın, köşklerin ve bütün sahilin kendilerinden uzaklaştığını gördü.
Mülâzım Necdet garnizon üzerinde geniş bir helezon çevirdikten sonra İstanbul üstüne doğru çevrildi.
Münire'nin sesi çıkmıyordu.
Genç zabit sol eliyle volanı tutarak bloknota yazdı:
— Korkuyor musun? Altı yüz metre yüksekteyiz.
Münire yazı ile cevap verdi:
— Çok mes'udum. Heyecandan çıldıracağım.
— Ne tarafa gidelim.
— Siz nereye giderseniz beraber.

Mülâzım Necdet'in eldiven içinde güçlükle hareket eden parmakları kalemi yine işletti:

— Daima beraber mi?

Genç kız derhal cevap verdi:

— Siz isterseniz daima beraber.

Boğaz gözlerinin altında mavi bir şerit gibi bükülmüştü. Kilyos kıyıları Karadeniz kenarında altunî bir zırh gibi görünüyordu.

Mülâzım Necdet bloknota şu kelimeleri yazdı:

— Her zaman beraber değil mi?

Heyecandan titreyen narin parmaklar tekrar etti:

— Her zaman beraber.

— Bloknotun bu yaprağını kopar. Çantana koy.

Genç kız meşin mahfazadaki kâğıt destesinin bu yaprağını çekti ve dudaklarına götürdü. Sonra aynî hareketi mülâzım Necdet'e yaptırdı. Çantasına yerleştirdi.

Boğazın Anadolu sahili üzerinden adalara doğru uçtular. Münire o kadar mes'uttu ki böyle yerle gök arasında kaybolup gitmek istiyordu.

Marmara üzerinden tekrar İstanbul'a geçtiler. Münire içinde doğup büyüdüğü, her tarafını bildiği İstanbul'un böyle beş altı yüz metre yüksekten görünüşünü o kadar beğendi ki duyduklarını o anda zapt edemediği için müteessir oldu.

Bu irtifadan yalnız deniz ve kara belli oluyor. Ne Çamlıca tepesi, ne Beyazıt kulesi ayrılmıyordu. Adeta renkli bir harita seyreder gibi. Karalar düzleşiyor denizler berraklaşıyor. O kadar ki Florya plâjlarının kumsalı güneşin de aksiyle karada tahmin edildiğinden yirmi otuz misli uzaklara kadar imtidat ediyordu.

Yeşilköy üzerine döndükleri zaman Mülâzım Necdet çok, mahirane manevralarla irtifai azalttı ve sahanın en şimal noktasında toprağı tutmak için hafif vol plânelerle indi. Fransız Pilotlarının çok ehemmiyet verdikleri bu atlérissage direktör (Loubet)yi kıskandıracak bir rahatlıkla yapılmıştı.

Mülâzım Necdet pişkin ve telâşsız bir direksiyonla tayyareyi tam hareket ettikleri noktaya getirdi. Motoru söndürdü.
Yüzbaşı Zeki, direktör orada idiler. Loubet:
— Bravo dedi. Sizi tebrik ederim.
Yere indikleri zaman Yüzbaşı Zeki genç kıza sordu:
— Nasıl hanımefendi, hoşunuza gitti mi?
O bir rüyadan uyanmak istemiyor ki gözleri yarı kapalı, dudakları yavaşça hareket etti:
— Çok, pek çok!
Öğle oluyordu.
Mülâzım Necdet arkadaşlarına teşekkür etti.
İstasyona doğru Münire ile yan yana yürümeğe başladılar, konuşmuyorlardı.
Toprağa yer yüzüne avdet etmek yaşadıkları hayal aleminin zevkini kaçırmış gibiydi.
Sanki günah işlemiş Âdemle Havva gibi göklerde söylediklerini yer yüzünde tekrar etmekten korkuyorlardı.
Münire erkeğine ram olmuş bir dişi güvercin gibi onu takip ediyor.
Necdet yorgun bir düşünceli, ağır, manasız adımlar atıyordu. Bu sükût duydukları büyük heyecanın ifadesi idi.
İkisi de söylemek, içindekilerini dökmek için bir tılsımın çözülmesini bekliyor gibiydiler. Bu tılsım Münire’nin çantasındaki kâğıt parçası idi.
İstasyona kadar geldikleri halde birbirlerinin sesini duymadılar, fakat o kadar birbirlerinin olmuşlardı ki yalnız kalpleri değil, beraber adımları, çarpan atan beraber hareket eden vücutları, hatta beraber giden gölgeleri bile anlaşmış, hatta uzun bir yolculukta yorulmuş gibiydi.
İstasyonun saati on bir buçuk üzerinde idi.
Necdet tarifeyi tetkik etti.
Sonra Münire’ye baktı.
Bakıştılar.

İlk söze erkek başladı:

— Şimdi bir tren var. Fakat istersen burada bir kır yemeği yiyelim. Bir buçuk treniyle ineriz.

O; dudaklarını oynatmadan başı ve gözleriyle cevap verdi.

Yürüdüler.

Otelin çakıl taşlı bahçesinde küçük bir masada karşı karşıya geldiler. Garson onlara taze balık, salata, meyva hazırladı.

Yeni yapraklanan bir akasyanın altında idiler.

İstanbul'un bu belki en sakin köyünde tize bahar havayı çiçek ve yaprak kokusuyla doldurmuştu.

Ciğerlerini yormadan, âdeta ciltlerindeki mesamatla teneffüs ediyorlardı.

Mülâzım Necdet'in sesi bir yaprak hışırtısı gibi duyuldu:

— Münire gezintiden memnun kaldın mı? Bir rüyadan uyanır gibi genç kızın kurşunî gözleri süzüldü belirsiz bir sesle cevap verdi:

— Çok pek çok!

— Yol arkadaşlığımdan sıkılmıyorsun ya?

Genç kızın gözleri durgunlaştı. Bir yasemin kadar taze ve beyaz alnında kırışıklıklar peyda oldu. Gülmeye çalışıyordu:

— Aksini söyletmek için soruyorsunuz değil mi Necdet Bey!

Mülâzım Necdet başını ona doğru eğmişti:

— Yol arkadaşlığım seni memnun etti. Ya hayat arkadaşlığı teklif etsem?

Münire kulaklarına kadar kızarmıştı.

— Ondan da memnun kalacak mısın Münire?

Genç kız heyecan içinde idi. Nefesleri sıklaşmıştı.

— Cevap versene Münire?

— Size itimadım var Necdet Bey. Bunu her fırsatta itiraf ediyorum.

— Teşekkür ederim Münire.

Bu taze havanın ot ve yaprak kokularını teneffüs ederken açılan gönüller birbirini anlamakta hiç güçlük çekmediler. Toprağı kızdırıp yeşerten güneş onların da ruhunu çiçeklendirmişti. Kuşları neş'elendiren yaz kokuları onların kalbine bir taze bahar getirmişti.
Ve artık konuşmaya bile lüzum görmeyerek bu ılık güneş altında kuş ve böcek seslerini dinliye dinliye, ot ve yaprak kokularını teneffüs ede ede, gözleririnin ifadesini okuya okuya ömürlerinin en leziz heyecanını tattılar, tattılar.

O günden sonra Mülâzım Necdet'in hayatında göze çarpan bir değişiklik başladı.
Meslekini çok seven genç mülâzım Harbiye'deki vazifesini bitirince Galata'ya iniyor ve Münire ile buluşarak onu vapura kadar götürüyor, çok defa da Beşiktaş'a kadar beraber gidiyordu.
Fakat onların en mes'ut günleri perşembeden başlıyordu.

— Perşembe akşamı köye beraber dönüyor ve cumayı beraber geçiriyorlardı.

Pazar günleri Öğleden sonra Münire'nin bankada işi kalmıyordu. O zaman mektebe geliyor. Mülâzım Necdet tatbikatta değilse beraber çıkıyorlardı.
Mülâzım Şükrünün tahkikat raporu ile zaten vaziyeti anlayan arkadaşları artık onu rahat bırakmışlardı.
Eski bir aşinalığın tazelenmesi ile başlayan bu macera kısa bir zamanda hummalı, heyecanlı bir sevgi haline girdi.
Münire'nin babası mühendis Nuri Beyin bir hafta için İstanbul'a gelmesinden istifade ederek nişanlandılar.
Bu, Rumelihisarı'nda bir hâdise oldu. Etrafındaki arzulara, alâkalara lâkayt görünen Münire'nin mülâzım Necdet'le nişanlanacağına kimse ihtimal vermiyordu. Hatta onun gururunu, muhitindeki gençlere karşı bigâneliğini bilen arkadaşları az bir zamanda genç tayyareciye mağlûp oluşuna hayret ediyorlardı. Akşam

sabah vapurda beraber bulunduğu Cavidan bu merakını gizleyemeyerek bir gün ona sordu:

— Necdet Bey iyi bir genç, fakat ondan evvel seni daha iyi mevkii olan gençler istediler. Kabul etmedin. Herhalde bir düşündüğün var değil mi Münire?

Genç kız izah etti:

— Necdet Bey bir mülâzım, bir askerdir. Hayatı kışlada ve kırda geçiyor. Bu itibarla belki haşin, sert bir erkek olması lâzım. Fakat o, üniformasının altında bir gül fidanı kadar ince ve ipek kadar yumuşaktır. Mamafih ben onu yalnız inceliği nezaketi için değil mesleği için de tercih ettim. Ben mesleğine sadık bir askerin evine de sadık bir koca olacağına inanırım.

Bu cevap o kadar samimi idi ki arkadaşı ısrar etmedi.

İki aile arasında verilen karar şu idi:

Mülâzım Necdet stajım bitirip Eskişehir’e avdet ettiği zaman yüzbaşı olacaktı. Ve bundan evvel evlenmek taraftarı değildi. Bunu iki taraf ta kabul ettiler.

Evlenme merasimi sonbaharda yapılacaktı ve o zaman Münire bankadan çekilecekti.

Mülâzım Necdet bu karardan sonra günlerini mesleği ile nişanlısı arasında taksim etti.

Cuma günlerini hep beraber geçiriyorlardı.

Ve Münire genç zabitin özlü ve içli bir sevgi ile kendine bağlandığını gördükçe kararında yanılmadığını anlıyordu.

Şimdi bütün emeli yarın için hazırlanmaktı.

Bankadan aldığı paradan bir kısmını ayırıp saklıyordu.

Mülazım Necdet’in inceliği, nezaketi, genç kız üzerinde tesir yapmıştı. Onunla ahbap oluncaya kadar muhtelif vesilelerle tanıdığı gençler daha ikinci temaslarında etmeye başlamışlar ona ve kur onun gururunu, şerefini hesaba katmadan kendi, arzularına göre macera yaşamaya hazırlanmışlardı... Bu hareketleri genç kızı

onlara karşı titiz, sinirli yapmıştı. Arkadaşlığı, ahbaplığı vesile ederek macera arzuları yaşamak isteyen bu gençlere karşı ağır mukabele ediyordu.
Bunun için mülâzım Necdet'le sık sık görüşmesi herkesin hayretini uyandırmıştı. Fakat genç kız daha bir iki temasta onun terbiyesini, ahlâkını anlamıştı. Genç mülâzım nişanlanma gününe kadar ona tam bir arkadaş muamelesi etmişti.
Onun bu ciddi hareketleri ve yavaş yavaş beliren anlaşmaları aralarındaki dostluğu kuvvetlendirmişti. Münire artık sinirlendiği dedikodulardan kurtulduğuna da memnundu. Bir genç kız için, hele böyle bir yazıhanede, bir Bankada çalışan genç kız için dışarı hayatım sükûnetle geçirmenin pek kolay olmadığını anlamıştı.
Vapurda, yolda, hatta çalıştığı yerde muhtelif vesilelerle tanışmak isteyenlerin iz'acmdan kurtulmak müşküldü... Maksatları, hüviyetleri kadar meçhul olan bu erkeklerin takibinden kurtulmak için çirkin olmaktan başka çare yoktu.
Çalışan bir güzel kız için hayatını emniyetle geçirmek büyük bir muvaffakiyetti. Bu hayat yeni başlamıştı. Kadının, yetişmiş bir genç kızın büroda, bankada çalışması, erkekler gibi erken işine gidip onunla avdet etmesi kadını evde germiye ahşan erkeklere garip geldiği gibi onunla mesaisini birleştiren erkeklere de hu cins ayrılığın ancak mahrem anlarda verebildiği heyecanı vazife başında da hissettiriyordu. Çalışan ve bayatını kazanmaya uğraşan genç kızlar lâmba ışıklarında havasız yazıhanelerde sıhhatlerini korumakla uğraşırken bir yandan da haricî hayatta kendilerine musallat olan erkeklerin sırnaşıklığından şereflerini muhafaza etmeye çalışıyorlar.
Bu mücadele hazan tecrübesiz bir genç kızın zayıf anlarından İstifade eden erkeklerin zaferiyle neticeleniyor ve ondan sonra o genç kız eğlence ve zevk âleminin göz kamaştırıcı cazibesine kapılıyor.

Ahbaplık ve arkadaşlık manaları altında kendi cinsî arzularını düşünen erkeklerin elinde oyuncak olup kalıyor.
Bu noktalan pek ip bilen ve gören Münire böyle birçok tehlikeleri atlatmıştı. Vapurda onunla tanışmak isteyen birkaç erkek vardı ki maksatları hiç şüphesiz onunla şöyle birkaç günlük bir macera geçirmekti. Tanıdığı kız ardan birkaçı vardı ki bu hayata kapılmışlar ve sonra kendilerini geri çekemeyerek her geçen bir macerayı yeni bir sergüzeştle doldurmaya mecbur olmuşlardı. Mağrur ve alıngan Münire için bu âleme katılmaya imkân yoktu. Onun için daha ilk temasta ciddî, ağırbaşlı bir genç olduğuna şüphe kalmayan Necdet'le birleşmek cesaretini göstermişti.
Şimdi ikisi de dumanlı, hummalı bir nişanlı hayatı yaşıyorlardı. Münire bugünün genç kızlarını tehdit eden tehlikeli maceralara düşmeden hayatına bir istikamet verdiği için çok rahattı. Artık bir eşi vardı ve bu eş onu seviyordu.

Ve onların bu sevgisi bahana ilk aylarında güller, menekşelerle beraber başlamıştı. Genç Mülâzım tatil günlerini Münire ile geçiriyordu. Kırlarda, dağ yollarında saatlerce dolaşıyor, bazen yabanî otların, böğürtlen sarmaşık dallarının aralarında durup tabiatın sesini vızıldaşan arıların, kuşların, böceklerin seslerini dinliyorlardı.
Haziran geldiği zaman mülâzım Necdet'in staj müddeti bitti. Eskişehir'e avdet edecekti.
Ve karargâhtaki vazifesine başladığı gün yüzbaşılık emri de gelecekti. Fakat bu hâdise onları çok müteessir etti. Birbirlerine çok alışmışlardı.
Bununla beraber Münire onun vazifesini kendi sevgisinden üstün tuttuğu için teessürünü belli etmemeye çok çalışıyordu.
Babası Antalya'ya gittiği için mülâzım Necdet'i Münire, annesi ve staj arkadaşları geçirdiler.

Münire, bankadan alacağı on beş gün tatili onun yanında geçireceğini söylüyordu.

Mülâzım Necdet geride karakterine, şerefine güvenilir bir genç sevgili bıraktığına inanarak emniyetle, sükûnetle vazifesinin başına avdet etti.

İlk mektubu Münire aldı.

Nişanlısı bu ilk mektubunda yüzbaşılık emrinin geldiğini ve karargâh arkadaşlarına kavuştuğunu kısaca anlattıktan sonra dört beş sayfa kendilerinden bahsediyordu.

İlk ayrılan bütün sevgililer gibi mektubunun her satırında beraber geçirilen tatlı zamanların unutulmaz hatıralarını tazeliyordu.

İlk tesadüfler, ilk temaslar, ilk gezintiler ve ilk heyecanlar... Bütün bunlar ilk ayrılışta ayni hararetle ve ayni tazelikle yaşanır. Yazılır, anlatılır. Yüzbaşı Necdet bozulmamış, bekâretini muhafaza etmiş bir erkek ruhu ile bu ayrılığın heyecanını bütün kuvvetiyle hissediyordu.

Belliydi ki genç zabit ilk aşkını kemiklerine kadar sindirmiştir.

Mektubu şu cümle ile bitiriyordu.

— Sevgili Münire. Tayyarede yazdıklarımızı unutma! Onlar bayatımızın kanunu esasisidir.”

Yüzbaşı Necdet tayyare üçüncü filo kumandanlığına tayin edilmişti.

Delikanlı çok sevdiği bu tayyarecilik hayatının çok samimî havası ve kalbindeki aşkın heyecanı içinde bütün harareti ile çalışıyordu.

Her sabah uçuşlar yapıyor ve tayyaresine İstanbul istikametini vermemek için kendini güç zapt ediyordu.

Karargâhtaki arkadaşları çok mert fedakâr gençlerdi,

Haftanın bir gecesini şehirde Porsuk çayı üzerindeki bahçeli gazinolarda yahut otelin salonunda geçiriyorlardı.

İki arkadaş bir ev tutmuşlardı. Yine bir filo kumandanı olan Yüzbaşı Fikret tam onun kafasında bir gençti Fikret bir sene evvel evlenmişti. Yakın vakitte kadar beraberdiler. Bir de çocukları olmak üzere idi. Fikret titizlenmiş, bu ilk doğumu emniyetli yaptırmak için onu İstanbul annesinin yanına göndermişti. Eskişehir'de hizmetçi ellerinde iyi bakılacağından şüphe ediyordu. Şimdi iki arkadaş beraberdiler.

— Yüzbaşı Fikret:

Bizim Nihal kucağına veliahttı da alıp geldiği gön zalialiniz Porsuk oteline teşrif buyurursunuz diyordu. İki arkadaşın birleştikleri birçok meslekî münasebetler vardı. Fakat onları en çok birleştiren nokta İstanbul postası idi.

Bazı geceler, geç vakte kadar oturdukları zaman İstanbul postasını bekliyor ve bir mektup almak ümidiyle istasyona kadar gidiyorlardı. Ve çok defa da boş dönmüyorlardı.

İstasyonun karanlık meydanında posta peşinde dolaşırken hazan Necdet'e mektup çıkmıyor. O zaman Fikret:

— Seninkine ceza ver. Vazifesinde tekâsül gösteriyor. Diye alay ediyor. Bazan da Fikret eli boş dönünce Necdet ona takılıyordu:
— Hanımın sancısı tuttu galiba. Mahdum Bey teşrif ederken peder Beyefendiyi atlattı.
— Mahdum Bey olduğunu ne biliyorsun!
— Mahdum Bey olmazsa Kerime Hanımefendi olur. Herhalde yakında bir adın da baba olacak! oğlan olursa adını ne koyacaksın?
— Şahin!
— Ya kız olursa?
— Serçe?

Yüzbaşı Necdet tekrar etti:

— Serçe... Serçe Hanım. Fena değil yahu!
— Herhalde Ayşe'den, Hadice'den daha iyi. Hele birtakım kadın isimleri vardır. Hani sonları hep (t)

ile biter. Sehavet, Nebahat, Melâhat, İfakat, Şazimet, Atıfet, falan... Onlardan çok güzel.

— Tam tayyareci kızının adı.

— Zaten bizde bir adamın yaşını anlamak istersen adını sor.

— Ne demek?

— Meselâ bir kadının ismi Zerrin, Nevin, Suat, Peymane falan mı, muhakkak kırkı boylamıştır.

— Sebep?

— Çünkü bu isimler edebiyatı cedide muharrirlerinin roman kahramanlardır. O devrin kızları en ziyade bu isimleri taşırlar.

— Garip?

— Garip ya, bu Melâhat, Sabahat, Semahat’lar da meşrutiyet sıralarında yetişen kızlardır. Bunlar da kırka merdiven dayamışlardır.

— Tuhaf şeyi

— Tuhaftır. Sonra meselâ Ayten, Asuman, Elvan, Leyla, Narin gibi isimler işittin mi hiç bakma.

— Neden?

— Onlar daha çocuk sayılır. Yeni yetişenlerin isimleri.

— Ya erkek isimleri?..

— Onlar malûm. Eskiden memleketin yansı Şemsettin, Bahsettin, Nizamettindi. Şimdi.

— Şimdi Arapçalar kalktı. Tekin, Yalçın, Coşkun oldular değil mi?

— Eskiler de Nizam, Şemsî, Baha oldular.

— Demek çocuklarının adını kız olursa Serçe, erkek olursa Şahin koyacaksın.

— Tayyareci çocukları böyle olur.

— Kendin adını değiştirsen?

— Kartal olurdum!

İki arkadaşın konuştuktan bahisler daima böyle kendilerine ait şeylerdi. Yüzbaşı Fikret nasıl evlendiğini anlatır, düğün gecesi kapıdan yengeyi nasıl kovduğunu, eski kadınların eski adetlerden bir türlü kurtulamadıklarını söyleyerek Neo deli güldürdü.

Yüzbaşı Necdet Münire'ye ait bahislerde çok ciddî görünüyordu. O nişanlısının ismini bile söylerken ihtiyarında olmayarak bir hürmet hissediyordu.
Ve genç zabit bütün bu hislerini ve en küçük köşelerine kadar hayatının bütün parçalarım sayfa sayfa yazıp gönderiyordu.
Münire onu mektupsuz ve habersiz bırakmıyordu.
Ve bütün mektuplarında genç kız ona bu uzun yazılarından dolayı teşekkür ediyordu.
Son bir mektubunda sade, içinden gelmiş bir ifade ile anlatıyordu:
"Günümün en tatlı dakikaları mektubunla başbaşa kaldığım zamanlar... Ve gecelerimin en mes'ut zamanı onları yatağımda tekrar ettiğim dakikalar... Hayatım dar bir çerçeveye girdi. Bankada işim bittiği zaman mektuplarını açıyorum. Vapurda bütün meşguliyetim kitap okumak. Hisara gidip gelinciye kadar kitaptan başımı kaldırmıyorum.
En yakın arkadaşlarım bile benin e konuşmaz oldular. Kitaplar mektuplar ve banka işleri... Bütün meşgalem bunlar. Ve bu ha, attan çok memnunum. Yalnız bir günüm çok ıstıraplı geçiyor. Onu sen de tahmin edersin. Cuma günleri.
Cuma günü öğleye kadar kolay geçiyor. Evdeki işlerimle uğraşıyorum. Fakat öğleden sonra herkes gezmeye, eğlenmeye gittiği zamanlar... Annem çok defa beni çıkarmak istiyor. Fakat bir kere olsun muvaffak olamadı. Çünkü bana alıştığım o cumaları yaşatmak imkânı yok.
Evde kalmayı tercih ediyorum.
Cuma günleri Büyükdere'den gelen (Aero Ekspres) posta tayyaresi yalının üzerinden o kadar alçak geçiyor ki... Bu tayyare beri daima heyecana düşürüyor. Motor sesini duyunca kendimi. Yeşilköy'de zannediyorum.
O gün, ömrümün ilk çiçeklendiği gündür."
Genç kızın mektupları ilk aşkların o temiz, pürüzsüz ve endişesiz gönül heyecanlarıyla dolup taşıyordu.

Bu hayatın semasında onların saadetini tehdit edecek hiçbir bulut yoktu. Bugün bir çiçek dünyası ve yarın mes'ut, ümit dolu bir hayal âlemi.
Ve Yüzbaşı Necdet'te kuvvetli bir inanışla bu neş'e ve heyecan dolu ömrün tehassürle kuvvetlenen günlerini lezzet e yaşıyordu.
Galiba Eskişehir'e gelişinin ikinci ayında idi.
Münire'den aldığı bir mektupta genç kız bankadan on beş gün izin istediğini ve bunun kabul edileceğinden emin olduğunu yazıyordu.
Karısı hâlâ doğurmayan Yüzbaşı Fikret:

- — Galiba senden evvel ben evden palamarı çözeceğim. Bakalım hangisi evvel davranırsa ev onun olacak!

Diyordu.
Askerlik hayatında bu emniyetli ve samimî, arkadaşça hareketleri onları birbirlerine çok sıkı bağlıyordu. Bilhassa aile münasebetlerinde genç zabitler birbirlerine kilit gibi bağlı ve ateş gibi sadıktılar. İçlerinden birinin ailesi, kardeşi, annesi gelecek olsa onu ağırlamak için hepsi birden kendi anaları, kız kardeşleri gibi hareket eder, arkadaşlarının sıkıntısı varsa hemen elbirliğiyle çaresine bakarlardı.
Hatta daha iki hafta evvel arkadaşlarından birinci mülâzım (Nihat) in annesi ve kız kardeşi on gün için Eskişehir'e onu görmeye gelmişlerdi. Ay sonu da olduğu için mülâzım Nihat'ın onları ağırlamakta sıkıntı çekeceğini anlayan arkadaşları hepsi birden portföylerini çıkarmışlar, ne varsa boşaltmışlardı.
Zabit arkadaşlar arasındaki bu sıkı dostluk kardeşlikten bile kuvvetliydi.
Yüzbaşı Necdet ve Yüzbaşı Fikret biri nişanlısını, biri doğuracak karısını sabursuzlukla bekliyorlardı ki ani bir emir onları derhal Eskişehir'den uzaklaşmaya mecbur etti.
İkisi de görülen lüzum üzerine Diyarbakır mıntıkasına gitmek için emir almışlardı.

Bu haber iki arkadaşı derhal vazife başına koşturdu. İstanbul’a ancak birer telgraf çektiler.
Ve emir aldıklarından bir saat sonra iki tayyare filosu şark ufukları istikametine doğru havalanmışlardı.

Eskişehir’e hareket etmek için hazırlanan Münire telgrafı aldığı zaman çok müteessir oldu. O kadar hazırlanmıştı ki... Necdet için ısmarladığı çamaşır takımlarını yerleştirmiş, hatta onun pek sevdiği şekerlemelerden bir kutu yaptırıp çantasına koymuştu.
Genç kız harita üzerinde Eskişehir’le Diyarbakır arasını ölçüyor, coğrafyasının bütün bilgisiyle bu mesafe üzerindedi yerleri hesap ediyordu. Necdet Toros tepelerini aşacaktı. Ve o işitmiştiki bu tepeler adeta göklere yükselmiş bir yalçın duvar gibidirler.
Onu biraz teselli eden mevsimin çok iyi olması idi. Mamafih günler, birbirini takip ettikçe sinirleri yatışıyor, Necdet’in her şeyden evvel bir zabit olduğunu ve kendisinden fazla bu memleketin adamı olduğunu kabul ediyordu...
Aldığı on beş günlük izinden istifade etmedi. Bu vazifesine devam etti.
Ancak dört gön sonra Necdet’in ilk mektubu geldi.
Yüzbaşı Necdet seyahati hakkında tafsilât verdikten sonra şu satırlarla mektubuna nihayet veriyordu:

— “Burası şüphe ettiğimiz gibi çorak bir yer değil, bilâkis pek mamur. Ahali uyanık. Burada ve buraya civar mıntıkalarda tecrübe uşuşları yapıyoruz. Eskişehir’den yolladığım mektuplarda bahsettiğim Yüzbaşı Fikret te benimle. Onun da genç karısı doğuracaktı. Hâlâ bir haber yok. Sana adresini veriyorum. Git gör. Zabitler nasıl dost ve arkadaşsa zabit karıları da birbirlerine dost ve kardeştir. Bir müşkülü olursa esirgeme. Öz kardeşin gibi hareket et.
Burada ne kadar kalacağız belli değil. Emir bekliyoruz ve mıntıkanın hava yollarını, hareket

noktalarını tetkik etmekle vakit geçiriyoruz.
Seni ne kadar özlediğimi tahmin edemezsin.
Gözümde tütüyorsun. Emin ol ki yazacağın
mektupları her satırı benim için namütenahî bir
gönül ziyafeti olacaktır. Şuna da inan: Senden
uzaklaştıkça kalbim sana yaklaşıyor…
Birleşeceğimiz gün bana nasıl mukavemet
edeceksin bilmem!”

İki arkadaş kumandaları altındaki iki tayyare filosu ile Diyarbakır geldikleri zaman Ağrı dağı eteklerindeki yersiz ve milliyetsiz cahil kabilelerde bazı serkeşlik emmareleri görülmüştü.

Çok tedbirli olan mıntıka amirleri aldıkları emniyet tertibatı sayesinde bu harekete meydan vermemişlerdi. Ayni maksatla bu havaliye getirilen iki tayyare filosu da bu harekette çok âmil olmuşlardı.

İki arkadaş sıra ile her gün bütün bu mıntıka üzerinde keşifler yapıyor. Şüpheli noktalarda alçalarak fotoğraflar alıyorlardı.

Her gün muntazam şekilde yapılan bu tarassutlar kabileleri ürkütüyordu.

Onlar havadan gelen bu afete karsı âdeta siniyorlardı.

İki arkadaş kendilerine verilen vazifenin ehemmiyetini etmişlerdi. Yalçın ve yüksek dağ takdir kovuklarında âdeta nebati bir ömür geçiren ve zorla medeniyet düşmanı olan insanlara devlet kuvvetini göstermek ve onları nura, hayata alıştırmak gibi yalnız askerî değil aynı zamanda medenî ve içtimai bir vazife almışlardı.

Yüzbaşı Necdet’in kumandasında üç tayyare vardı. Birini kendi idare ediyor, diğerlerinde fedakâr, çalışkan arkadaşları sıra ile çalışıyorlardı

Türk ülkesinin bu geri kalmış dağlık köşelerinde dünyanın en yeni bir icadını kullanan genç Türk zabitleri mesleklerine gönül dolusu bir heyecanla sarılmışlardı. Her akşam karargâhta toplandıkları zaman ertesi günü yapılacak keşif uçuşunun istikametlerini tayin ediyor, makinelerine ait ihtiyaçları

konuşuyor ve saat gibi işleyen sıkı bir hareket plân içinde çalışıyorlardı.
Haritalar, krokiler muntazaman hazırlanıyordu. Yüzbaşı Fikret te hava dalgalarım, hava boşluklarını, rüzgâr istikametlerini, sis mıntıkalarını tespit ediyordu.
İki arkadaş bu faaliyetten meslekleri hesabına çok istifade ediyorlardı.
Her akşam öteki arkadaşlarıyla işlere, programlara ait hasbuhalleri bitince onlar yalnız kalıyor. Yavaş yavaş lâkırdı mevzuu hususileşiyor. İkisi de İstanbul’dan, geride bıraktıkları insanlardan, endişelerinden ve tahassürlerinden bahsediyorlardı.
Yüzbaşı Fikret bir oğlu olduğunu haber veren telgrafı uzun bir uçuştan indiği zaman aldı. Yüzbaşı Necdet:

—Gözün aydın, Kökalp teşrif etti!

Diye müjdeledi.
Ve üç gün sonraki posta ile ikisi de tafsilât veren mektubu aldılar, Münire, genç kadını ziyaret etmiş, hatta doğumunda bulunmuştu.
Genç kız mektubun sonunda:
“Kadınların ne fedakâr olmalarının ve neden erkeklerden fazla hassas ve şefkatli olduklarının sebebini anladım. Dünyaya evlât getiren bir kadın aşkın asaletine inanmış demektir. Sevginin bir zevk ve heyecandan ibaret olmadığını ancak kadınlar anlayabilirler. Muhakkak ki erkekler bu ıstırabı duymadıkları için aşkı yalnız ve etleri kemikleriyle hissediyorlar...”
Diye serzeniş ediyordu.
O akşam tayyare karargâhında güzel bir eğlence tertip ettiler. Yüzbaşı Fikret doğan çocuğunun şerefine arkadaşlarına bir ziyafet çekti. Geç vakte kadar eğlendiler.
Genç mülâzımlar bu eğlenti gecesini biraz daha uzatmak için izin alıp şehre inerlerken Yüzbaşı Necdet arkadaşına takıldı:

—Haydi bakalım bey baba, sen artık uykuya!

O cevap verdi:

— Merak etme, yakında seninle de alay ederiz.

Yüzbaşı Necdet o gün filosu ile hududa kadar uzun bir uçuşa hazırlanıyordu.

Ağrı tepelerini, bütün dağ silsilesini dolaşacaktı.

Evvelce birkaç defa yaptığı bu tecrübeden çok memnundu. Binlerce metre irtifadaki bu yalçın kayalar silsilesini hâkim noktalardan, kuş bakışı görmek çok zevkli bir şey oluyordu.

Hele büyük Ağrı tepelerinin gümüş gibi parlayan yalçın sırtları üzerinde dolaşmak, insan ayağı basmayan bu sivri tepeleri daha yüksekten seyretmek pek enteresandı.

Yüzbaşı Necdet meşin caketini giymiş, başlığını geçiriyordu. Bugün nöbette kalan Yüzbaşı Fikret güldü:

— Kaf dağından haber getir bakalım. Anka kuşunu görebilecek misin?

Onlar Ağrı tepelerine Kaf dağı ismini vermişlerdi. Masalları dolduran bu hayırlı dağın ismini Asya'nın Himalaya'dan sonra en tehlikeli tepelerinden birisi dan Ağrı dağlarına vermek hiç de yanlış değildi. Yüzbaşı Necdet gözlüklerini takarken cevap verdi:

— Bizim Anka kuşu şarktan değil, garpten gelir. Haydi hoşça kal.

İki arkadaş ellerini sıktılar.

Öteki tayyarelerin pilotları ona haber verdiler:

— Her şey hazırdır Kumandan Bey.

— O halde hareket ediyoruz.

Ve kendi makinesinin direksiyonuna geçti. Yanında râsit olarak Mülâzım Rüştü vardı.

Üç tayyare geniş çayırlıkta halezonî daireler çizerek havalandılar ve şark ufuklarında kayboldular.

Rasat istasyonları filonun uçuş istikametini telgrafla bildiriyor- lardı. Yüzbaşı Fikret dört saat sonra şöyle bir telgraf aldı:

Muş - saat 12 - üç tayyare park istikamet ne geçti.

Yüzbaşı Fikret harita üzerinde onların hareketini takip ediyordu. Bu istikamette dağ silsilesi gittikçe yükseliyor. Bazı noktalarda (3800) metreye çıkıyordu. Tarihte gelip geçen Asya'yı alt üst eden akınlar bu silsilenin simal ve cenubundan yapılmıştı. Fakat eski devirlerin Fatihlerine, imparatorlarına göğüs geren bu dağlar bugün bir Türk zabitinin silahı altında ona yol veriyordu.
Tepelerinde vahşi kuşların bile barınamadıkları bu ot bitmez yalçın ve korkunç kaya yığınlarının eteklerinde tabiatın kaynadığı günden kalmış mağaralar, oyuklar vardı. Ve ancak bu dağ, eteklerini kendilerine melce yapan bazı iptidai insanlar buralarda behimi bir hayat sürüyor, kartallar ve vahşi hayvanlarla yan yana yaşıyorlardı.
Yüzbaşı Fikret iki saat sonra bir telgraf daha aldı:
Adülcevaz, 2— Üç tayyarelik filo Ağrıdan dönerek Diyarbakır istikametine geçti.
Genç yüzbaşı ferahlamıştı. Ağrı tepelerine yapılan her uçuş onlara bu heyecanı veriyordu. Nihayet akşama doğru filonun karargâha dönmesi lâzımdı.
Uçuşa çıkan, bahusus böyle tehlikeli bir keşif seyahatine giden tayyarecileri beklemek karargâhta kalan arkadaşlar için pek kolay olmuyordu. Hele avdet saatleri yaklaştığı zaman gözleri ufuklarda, fırtınalı havada bir ışık bekleyen gemiciler gibi endişe içinde mütevekkil bekleşiyorlardı.
Yüzbaşı Fikret dayanamadı.
Garnizondan sahaya çıktı.
Kulakları havada motor sesi arıyor, gözleri ufukları delecek gibi bakıyordu.
İlk sesi mülâzım Ruhi işitti ve havada müphem bir nokta işaret etti:
—Dinleyin!
—Geliyorlar.
Kuvvetli dürbünler hava tabakalarını deldi.
Mülâzım Kemal haykırdı:

— Silvan istikametine bakın.
Yüzbaşı Fikret neş’eli bir sesle ilâve etti:
— Göründüler.
İki dakika sonra havadaki üç nokta büyüdü. Motor sesleri tatlı uğultu ile ıssız dağlarda aksetti.
Üç tayyare şimdi alçalmışlar. Meydana inmek için mesafeyi azaltıyor, motorları söndürüp, işletiyorlardı.
Kumandanın tayyaresi ilk defa inecekti.
İlk defa motoru o söndürdü. Hafif bir inhirafla mesafeyi yuttu. İnmek için motoru tekrar işleterek tayyareye düz bir istikamet vermek lâzımdı.
Bunun zamanı gelmişti. Çünkü makine dik aşağı iniyordu. Düzeltmek için vakit gelmişti.
Yedi tayyareci bu manevrayı bekliyorlardı.
Hatta Yüzbaşı Fikret mırıldanır gibi:
— Haydi Necdet. İşlet motoru!
Diye söyleniyordu. Bu öyle bir ândı ki bir saniye daha gecikmekle makineye istenilen istikameti, vermek imkânı kalmayacaktı.
Ve ne yazık ki bu bir saniye geçmişti. Tayyarenin motoru de bir taş gibi susmuştu:
Yedi genç zabitin sesi birleşti:
— Ayvalı? Motor işlemiyor.
Tayyarenin şimdi yalnız dümen kuvveti kalmıştı.
Necdet gibi san’atinde mahir bir tayyareci için bu kuvvetlen azamî istifadeyi almak tabiî idi. Hakikat tayyare dik aşağı inerken birden sola kıvrıldı ve bu hareketle beraber baş tarafı düzelmişti, bu manevra sağ ve sol istikametlere doğru birkaç kere tekrar edildi.
Fakat mesafe azdı. Tayyare mümkün olduğu kadar volplâne ederek kuvvetli bir sademe ile yan tarafından yere düştü.
Yedi zabit ve otuz asker birer ok gibi o tarafa koştular.
Artık öteki tayyarelere kimse bakmıyordu.
Düşen tayyarenin yanına ilk defa Yüzbaşı Fikret geldi.

Genç rasıt yere atlamıştı. Necdet görünmüyordu. Tayyare direksiyon tarafına düştüğü için kendini kurtaramamıştı.
Yetişen arkadaşlarıyla beraber tayyareyi düzelttiler. Necdet elleri hâlâ volanda bayılmıştı!
Yüzbaşı Fikret tayyarenin kaburgasına tutunarak onu göğsünden kucakladı ve bütün kuvvetiyle çekti.
O zaman Necdet'in yan belinden aşağısının kan içinde olduğunu haşyetle gördüler.
Pedal demiri genç zabitin sol kalçasında derin bir yara açmıştı. Yüzbaşı Fikret haykırdı:

— Hastahaneye telefon edin. Ve sonra üç arkadaşıyla yaralıyı iki kat beylikten yaptıkları sedyeye yatırdılar. Yüzbaşı Fikret mütemadiyen emir veriyor, otomobil, pansuman, tentürdiyot sargı bezi istiyordu.

Garnizonda ilk tedaviyi yapacak vasıtalar vardı. Arkadaşları âdeta bir sıhhiye memuru alışkınlığı ile Necdet'i soydular. Teneffüs muntazamdı. Fakat sademenin şiddetinden ve yaranın derinliğinden kendini kaybetmişti.
Kanı dindirmek imkânı olmadı. Bereket versin otomobil gecikmedi. Ve yaralı on dakika sonra Diyarbakır hastahanesine yatırıldı.
Arkadaşları beraberdiler. İki doktor kanı kesmek için iki pöpitrin iğnesi yaptılar ve yarayı konerize ederek sıkı bandajla bağladılar.
Doktor Nail Bey sordu:

— Buraya gelinceye kadar çok kan zayi etti mi?

Yüzbaşı Fikret teessürle başını salladı:

— Çok... Tayyarenin içi kan deresi gibi.

Doktor yaralının balmumu beline gelen yüzüne bakarak içini çekti:

— Yazık. Yara çok geçmez kapanır. Fakat bu kam bulmak GİF mesele!

Doktorla Yüzbaşı yavaş, kesik ve acı kelimeler teati ederek yaralının odasından çıktılar.

Garnizona dönen yedi zabıt arkadaş Yüzbaşı Necdet’e Ağrı uçuşunda refakat eden genç rasıdı dinliyorlardı.

— Uçuş çok rahat oldu. Dört bin metre yükseldik. Bütün Ağrı tepelerinin fotoğrafım aldık. Motor çok iyi işliyordu. Dönüşte son sür’ati verdik. Yüz yetmiş kilometre yapıyorduk. Kumandan bana iyi bir uçuş yaptığımızı söylüyordu.

Karargâh üzerine geldiğimiz zaman hiçbir ârıza yoktu. Beş yüz metrede motoru durdurdu. Volanla yol kısaltıyorduk. Tekrar motoru işletmek istediği zaman cereyanın kesildiğini gördük. Marş işlemiyordu. O zaman kumandanın acı bir feryadını işittim. O motordan ümidi kesince derhal bütün kuvvetiyle volana sarıldı. Fakat bir iki saniyecik gecikiş, motorun vazifesini yapmaması bütün ümitleri kırdı ve makine yan üstü düştü.

Herkes motorun gösterdiği bu arızanın sebebi hakkında bir şey söylüyordu. Yüzbaşı Fikret kendi kanaatini sonuna sakladı.

— Motorlar uzun zaman işleyip kızınca birdenbire söndürülürse ikinci işleyişte karburatur bam benzini tıkıyor ve motoru işletmiyor: Bu otomobillerde de olur.

Ham benzinin yanmasını beklemek lâzımdır. Fakat tayyarede buna imkân yok tabiî.

Hep sordular:

— Ne yapmalı?

— Kontağı söndürmek doğru değildir. Motor çalışmalıdır. Mamafih bu arıza her zaman olmaz. Belki yüzde bir… Fakat yüzde ihtimal de tehlikedir. İstinadı, rabıtası olmayan makineler için her ihtimali hesaba katmak lâzımdır.

Yüzbaşı Necdet’in hastaneye yatırmışının üçüncü günü vaziyeti anlaşıldı genç zabitin yarası tehlikeli değildi. Kapanacaktı. Herhangi bir kangren tehlikesi yoktu.

Yara adale kısmında idi. Yalnız doktorlar kansızlıktan endişe ediyorlardı. Necdet çok kan zayi etmişti. Tayyarenin içinde kan birikmişti. Onu taşıdıkları beylikler kan içinde idi. Hastaneye gelinciye kadar çok kan akmıştı.
O gecenin sabahı gözleri açılmıştı, arkadaşlarını tanımıştı.
Konuşuyordu.
Fakat doktorlar onu yormamak için yanında uzun müddet kalmaya müsaade etmiyorlardı. O canlı, kanlı, sıhhatli yüzü güneşte kalmış bir kâğıt gibi buruşmuş ve solmuştu.
Gözbebekleri fersiz, teneffüsü ağırdı.
Bir gün evvelki o sportmen, o çevik, o çivi gibi delikanlı bir anda havası alınmış, balon gibi sönüvermişti.
Yüzbaşı Fikret bu haberi İstanbul'a vermekte tereddüt etti.
Genç zabit nişanlısını korkutmaktan çekiniyordu. Yalnız hafif bir rahatsızlığından bahsetmek istedi. Bunu da karısına yazdığı mektuba ehemmiyetsiz bir haber gibi ilâve etti.
Bu haber şu kısa cümleden ibaretti:
"Bizim Yüzbaşı Necdet kibar hastası oldu. Hastanede keyfediyor. Münire Hanımı görürsen öyle söyle!"
Bu müphem, biraz da serzenişe, alaya benzeyen haberin genç kıza pek çabuk gitmeyeceğine de emin olan Yüzbaşı Fikret o zamana kadar arkadaşımın mektup yazacak kadar iyileşeceğini ümit ediyordu.

Yaralının sıhhî vaziyeti yalnız bir noktadan doktorları, endişe ettiriyordu. Kaybolan kanı en kuvvetli gıdalar ve ilâçlarla telâfi etmek ihtimaii zayıftı. Bu tedavi müddetini beklemek de bir tehlike olabilecekti. Sun'î ve ciddî tedbirler almak lâzımdı.
Diyarbakır'a yeni gelen genç bir operatör hastaya kan nakli ameliyesi yapmayı teklif etti.

Bu teklifi hastahane sıhhiye heyetince bir müddet münakaşa edildi. Nihayet bir konsültasyon yapıldı. Hatta (Mardin) ve (Malatya) dan iki mutahassıs daha davet edildi. Netice genç operatörün teklifi kabul edildi. On beş günden beri yara kapanmaya yüz tuttuğu halde hastanın umumî vaziyetinde ciddî bir salâh eseri görülmüyordu.
İştaha kesilmişti.
Damarlar boşalmıştı.
Gözler hiç de ümit yerecek renkte değildi.
Mutlak istirahat, kuvvetli gıda müsbet bir eser göstermiyordu.
Onu her gün ziyaret eden Yüzbaşı Fikret endişe içinde idi. Münire'den gelen mektuplar bir yığın şeklini almıştı. Yüzbaşı Fikret bunları aldıkça müteessir oluyor. Ne yapacağını, vaziyeti nasıl anlatacağını düşünüyordu. Hakikati biraz tevil ederek de yazsa ilk verdiği haberle yalan söylediğini itiraf etmiş olacaktı. Bir müddet daha beklemeye karar verdi.
Genç operatörün teklifi sıhhiye heyetince de kabul edilince Yüz- başı Necdet'e kan verecek fedakâr insanı bulmak sonra ve ondan iki bünyenin fizyolojik evsafını tahlil etmek lâzım geliyordu. Evvelâ kan verecek biri arandı. İlk hamlede bütün silâh arkadaşları ileri atıldılar. Hepsi seve seve kanlarını vereceklerini söylüyorlardı.
Fakat doktorlar daha ilk muayenede yalnız ikisini, mülazım Ruhi ile mülâzım Şükrü'yü alarak ötekileri geri çevirdiler. Fakat bu kâfi değildi.
Kendisine kan verilecek hasta ile bu ameliyeye muvafakat eden fedakâr insanın kanları arasında tevazün olması lâzımdı. Aynı ev safi haiz olmayan kanların imtizacı zaif bünyede, aksi bir tesir yapıyor ve bu çarpışma daha elim ve öldürücü bir netice veriyordu.
Doktorlar tahlil neticesinde iki arkadaşında kanını Yüzbaşı Necdet için muvafık bulmadılar.

Vaziyet müşküldü.
Genç zabiti tedricî bir ölümden kurtarmak için bu tedbiri biran evvel almak lâzımdı.
Fakat ne kadar sıhhatli olursa olsun kanından bir kısmını verecek kimseyi bulmak pek kolay değildi.
Genç yüzbaşı etrafındaki bu endişelerden bihaber, çok zaman göz kapakları düşük, zayıf nefeslerle dalgın yatıyor. Kendisine geldiği zamanlar arkadaşlarını soruyor. Yüzbaşı Fikret'i arıyordu.
Onunla yalnız kaldıkları bir gün yarım sesle sordu:
— Ondan mektup yok mu Fikret?
Genç yüzbaşı doktorların sıkı tembihlerini hatırlayarak onu heyecana düşürecek mevzulara girmek istemiyordu. Fakat büsbütün cevapsız bırakmadı.
— Ben rahatsızlığını bizimkine yazmıştım. Fakat bir kaza değil, hafif bir romatizma diye bahsettim. Lüzumsuz yere heyecana düşürmek doğru değildi.
— Cevap gelmedi mi acaba?
— Ben henüz almadım. Mamafih sen iyi olup kendin yazsan daha iyi olur. Hele iki gün daha geçsin. Olmaz mı?
Hastanın göz kapakları titredi.
Alnı kırıştı.
Kansız dudakları gerildi.
Ve belirsiz bir ses duyuldu:
— Münire üzülmesin, iyi olunca yazarım.
İçeri giren doktor muhaverenin mevzuunu değiştirdi.
— İyi bir haber Fikret Bey, dedi. Arkadaşınıza yapacağımız yeni bir serum onu derhal iyi edecek.
Genç yüzbaşı ayağa kalktı:
— Ne diyorsunuz doktor. Yeni bir şey mi?
— Yeni... Necdet Bey için taptaze, cıva gibi bir kan bulduk. Şimdi tahlil yaptırıyorum. Eğer muvafık çıkarsa hemen bu akşam...
Ve sonra hastaya baktı:
— Bugün uyumadınız Necdet Bey. Haydi bakalım. Sütünüzü daha içmediniz galiba.

Doktor zile bastı. Hastabakıcıya süt zamanının geldiğini söyledi. Sonra Yüzbaşı Fikret’le beraber çıktılar.
Genç yüzbaşı merak ediyordu.
Koridorda sordu:
— Doktor istediğiniz gibi kan buldunuz demek.
— Mükemmel. Yeter ki tahlil, müşterek evsafı göstersin!
— Kimden alacaksınız.
— Hiç ümit edilmez. Şu iri yan Erzurumlu bir hastabakıcı var.
— Esmer uzun boylu.
— Evet, Erzurum’un bir köyündendir. Gülsüm. Hobat, kalın bir kız. Ve demir gibi vücudu var. Bazı ağır hastalan yalnız başına sediyeden yatağa geçiriyor. Geçen akşam koğuşta Yüzbaşı Necdet’in vaziyetini konuşuyorlarmış. Başhemşire yüzbaşıyı kurtarmak için taze kan aşısı yapacağımızı, böyle kuvvetli, bol bir kan aradığımızı söylemiş ne dersiniz o haşin, o kalın Gülsüm hemen atılmış:
— Yüzbaşıya kanım feda olsun! demiş.
Bana bu sabah başhemşire bahsetti. Gülsüm’ü çağırttım. Gözünü bile kırpmadan söylediklerini tekrar etti. Hemen yarım tüp kan aldım. Şimdi tahlil raporunu bekliyorum. Evsaf itibariyle bir tevafuk olursa bu akşam Gülsüm’ün işi vardır.
— Tehlikeli mi?
— Başkası olsa tabiî tehlikeli. Çünkü bize lâzım olan kan az değil. Zayıf bir adamı diriltecek kadar.
— Acı şey.
— Doğrusu büyük fedakârlık. Gülsüm belki yaptığı fedakârlığın kıymetini idrak etmiyor. Fakat...
— Herhalde isteyerek verecek değil mi?
— Ona şüphe yok ve sözlerini tekrar ettiği zaman biz ona her şeyi söyledik. Buna mecburduk. Başkası olsaydı vazgeçerdi.
— Kahraman kız.

— Şüphe yok. Düşününüz ki bu akşam ondan kan aldıktan sonra Gülsüm en aşağı bir hafta hasta yatacak ve belki üç ay beslenecektir.

— Necdet onun bu fedakârlığını herhalde ödemeye çalışacaktır.

— Zannederim.

Doktorla yüzbaşı müdüriyet odasına kadar konuşa konuşa yürüdüler.

Doktor sordu:

— Necdet Beyin ailesi var mı?

— Nişanlısı var.

— Haber aldı mı acaba?

— Ehemmiyetli şekilde değil. Hafif bir rahatsızlık zannediyor.

Doktor gelen bir hastabakıcıya:

— Tahlil raporunu bekliyorum. Doktor Vedat'a söyleyen!

Emrini verdikten sonra Yüzbaşı Fikret'e döndü:

— Artık sağlık mektubunu kendi yazar inşallah!

Yüzbaşı Fikret o sabah telefonla ilk haberi aldı. Yapılan tahlilde Gülsüm'ün kani çok iyi bir netice vermişti ve hastahane kâtibinin telefonla verdiği haberde doktorların kan nakli ameliyesine başladıkları da vardı.

Yüzbaşı Fikret dayanamadı. Mülâzım Nejat'la derhal hastaneye koştular.

Geldikleri zaman her şey olup bitmişti. Koridorda baş doktorla karşılaştılar. Yüzü gülüyordu:

— Müjde, dedi. Arkadaşınız yeniden dünyaya geldi.

Ve sonra ilâve etti!

— Lâkin Gülsüm'de pamuğu alınmış mitil gibi kaldı, zavallı!

Onlar cevap bile vermeden Necdet'in odasına daldılar. Genç tayyareci her zamanki gibi solgun ve dalgın yatıyordu.

Başhemşire yatağın yanında nabzını sayıyordu.

Onların telaşlı girişi ile hasta gözlerini açtı.
Göz kapaklarını kımıldattı.
Kadife gibi yumuşak ve bal gibi koyu sarı gözlerinde ışık vardı.
Başhemşire onlara işaret etti:

— Yavaş!

— Yatağın iki yanında durdular.

Hastanın açılan gözleri gülüyordu.
Yüzbaşı Fikret sokuldu:

— Nasılsın Necdet.

— Bembeyaz dudakları güçlükle hareket etti:

— Bilmem.

— İyi olacaksın. Serum yaptılar. Belki bir haftada dipdiri ayakta olacaksın.

— İnşallah!

Bu ümitsiz cevap onları acıttı. Başhemşire söze karıştı:

— Serum vücuttaki faaliyetini tanzim edinceye kadar hasta bir iyilik hissetmez. Hatta hararet ve nabzı yükselir. Fakat bu iyilik buhranıdır.

Biraz evvel doktorun güler yüzü ve ümitli sözleri hatırlarında olmasa başhemşirenin bu müdahalesini âdeta kuru bir teselli zannedeceklerdi.
Hasta yarım bir sesle:

— Bir şeyim yok. Fakat kolumu kaldıramıyorum, dedi.

Başhemşire onun alnına dökülen, gözlerini rahatsız eden saçlarını parmaklarıyla arkaya çevirdi.

— O kadar kanı başka biri kaybetseydi.

Fikret ilâve etti:

— Muhakkak giderdi. Fakat taze kan nasıl oluyor da derhal faaliyete geçmiyor hemşire.

— Şimdi eski kanla yenisi arasında küçük bir mücadele oluyor. Hararet odur. Sabahleyin baktık 38 i dört diziyem geçmişti. Yavaş yavaş düşüyor.

— Tabii hal ne zaman başlayacak.

— Çok sürmez çünkü operatör kan evsafı arasında tam bir mütabakat olduğunu söyledi. Has da şimdi sükûnet istiyor.

İki arkadaş bakıştılar.
Yüzbaşı Fikret:
— Akşama yine geliriz. Şimdi hoşça kal Necdetçiğim dedi.
Eğildiler: Onun hararetten yanan nemli alnından öptüler.
Başhemşire kolundaki saate bakarak nabızları kontrol etmekte devam etti.
Asitfinik ve lizol kokuları sinmiş koridordan geçerken Yüzbaşı Fikret arkadaşına:
— Şu Gülsüm kızı da görsek. Dedi Necdet'i kurtaran O dur.
Tekrar baş doktorun odasına girdikleri zaman asıl ameliyeyi yapan operatörü orada buldular.
Genç operatör anlatıyordu:
— Bu kan nakli ameliyesini İstanbul'da meşhur bir operatör yanlış yaptı. O zannediyordu ki ayni aileden iki insanın kanı ayni evsafı gösterir. Bunun için tahlil yapmaya lüzum görmeden sıhhatli bir kardeşin kanını, hasta kardeşe verdi.
Baş doktor sordu:
— Ne netice verdi?
— Hasta yarım saatte öldü!
— Acaba kandan mı?
— Muhakkak. Hasta bir ülserdi. Mide ülseri. Tedavi etmek pek mümkündü. Kan da verilebilirdi. Fakat verilecek kanın uzviyeti besleyebilecek evsafi haiz olması lâzımdı. Eski kana karışacak taze kan başka evsafta olursa contreaction nispette şiddetli oluyor. Ve hasta derhal...
— Yolu tutuyor.
— Tabii
Yüzbaşı Fikret dayanamadı:
— Herhalde Necdet'e verilen kan böyle münasebetsizlik etmeyecek değil mi doktor. Gülüştüler. Operatör temin etti:
— Necdet Bey on beş gün sonra işinin başındadır.

Baş doktor gülümsedi:

— Şimdi zavallı Gülsüm'ü beslemek lazım. Lâkin ne dersiniz. Demir gibi o al yanaklı kız bir anda kavruk, sıtmalı bir şey oldu.

— Tabii, o kanı tekrar bulmak için çok dikkat etmelidir. Küçük bir ihmal onu mahvedebilir. Malum ya mikroplar zayıf bünyenin düşmanıdırlar. Şimdi Gülsüm'ü âdeta tecrit etmeli, mikrop almamasına, hatta nezle olmamasına dikkat etmeli ve mütemadiyen beslemeli. Bu vaziyetteki bünye her hastalığı kabule amadedir.

Baş doktor ciddi bir sesle cevap verdi:

— Onu yapmak bir vazife, hem de insani bir vazife, Gülsüm bir kahraman oldu. Ha hudutta düşmana karşı durup kanını dökmüş, ha memleketin kıymetli bir zabitine kanını vererek ölümden kurtarmış. Gülsüm, bu köylü Türk kızı bir fedakârlık örneğidir.

Odadakiler bu yüksek şecaat sahnesinin şahidi gibi hürmetle sustular.

Yalnız bana geçirdiğine kaza ve yapılan tedavi şekilleri hakkında tafsilât vermeyişine canım sıkılıyor. Nasıl oldu? Yaran ne şekilde idi? Hastanede nasıl tedavi ettiler. Bütün bunlar bence meçhul. Sana ait en ufak şeylerin bile beni ne kadar alâkadar ettiğini takdir edersin... Ömrü işi ile evi arasında ve sevdiğinin hayali içinde geçen bir kıza bu hakkı verirsin zannederim. Beni üzüntüden kurtarmak için kendine ait havadisleri en küçük köşelerine kadar yaz Necdet... Bunu ihmal edersen ümit etmediğin bir gün beni orada bulabilirsin. Zaten geçirdiğin tehlikeden beni zamanında haberdar etmediğin için yanında bulunamadığıma üzülüyorum. Bari istirahat devrinde sana arkadaş olayım. Gözlerinden öperim. Beni tatmin edici mektuplarını sabırsızlıkla beklerim Necdet.

Münire

Genç kızın bu mektubuna Necdet beş satırla cevap verdi.
“Üzülecek bir şey yoktur. Sıhhatimi iade ettiğimden şüphen olmasın. İstirahat müddetim bitince İstanbul’a geleceğim. Her- şeyi sana kendim anlatmak zevkinden beni mahrum etme Münire. Zannederim bir ay sonra İstanbul’da bulunacağım.”
Bu cevap genç kızı büsbütün sinirlendirdi. Derhal Diyarbakır’a gitmeyi göze aldı. Fakat Necdet İstanbul’a geleceğini haber veriyordu. Yüzbaşı (Fikret) in karısına yazdığı mektuplarda da bundan bahsedildiği için Necdet’in İstanbul seyahati herhalde yalan olmayacaktı. Fakat niçin yazmıyor, neden her şeyi anlatmıyordu.
Bu kısa cevaba adeta isyan ediyordu. O kadar hararetli ve heyecanlı mektuplar yazan Necdet neden susuyor. Niçin sorduklarına cevap vermiyordu. Yoksa doktorlar mektup yazmaya da müsaade etmiyorlar midi? Bu dimağı bir hastalık değildi ki fikir yorgunluğundan korkulacaktı. Bütün bu düşünceler Münire’nin kalbinde çözülmez bir düğüm gibi katıldı, kaldı. Genç kız Necdet’in bu hareketinden çok müteessir olmuştu. Israr etmek, iddiasını kabul ettirmek izzeti nefsine dokunuyordu.
Şimdiye kadar Necdet onun en küçük arzularını bütün heyecanıyla kabul ediyordu. Bugün o kadar ricasına rağmen geçirdiği hâdiseler hakkında iki satırlık tafsilât vermiyordu.
İçlenen sinirlenen genç kız gururunun kırılmasından korkarak mektupların arkasını bıraktı.
Artık ondan uzun bir haber gelmeden yazmamaya karar vermişti.

Diyarbakır askerî hastahanesinin husus! odasında istirahat eden tayyare yüzbaşısı Necdet artık eski zinde halini buluyordu. Genç zabit doktorların tertip ettikleri bir Sure Alimentatiyon sayesinde her gün biraz daha

kuvvetlendiğini hissediyor, yavaş yavaş hafif spor hareketleriyle adalesine faaliyet vermeye başlıyordu. Yarası tamamıyla kapanmıştı.
Her gün bahçede bol güneş altında dolaşıyordu.
Genç zabit hastane doktorlarıyla çok samimi dost olmuştur. Hastanenin bu neşeli misafiri onlara maceralar anlatıyor. Beraber oyunlar tertip ediyor, tavla partileri yapıyordu.
Onun bir mühim meşguliyeti de her sabah Gülsüm'ü bahçede gezdirmekti Kendini güçlükle toplayan genç hasta bakıcının açık hava ve bol güneş içinde biraz oturup biraz dolaşması lâzımdı. İlk defa öteki hemşireler genç kıza refakat ediyorlardı. Necdet sıhhatini bulunca bu vazifeyi tehalükle kabul etti.
Bu kendisi için sıhhatini veren bir genç kıza karşı en tabi! bir vazife idi ve şimdi her sabah saat onda ikinci sütünü içtikten sonra (Gülsüm) ün odasına geçiyor. Biraz konuşuyorlar. Ve on buçukta onun koluna girerek bahçeye indiriyor.
Yüzbaşı Fikret ve arkadaşları Eskişehir'e dönecekleri gün aralarında topladıkları iki yüz lirayı (Gülsüm) e verilmek üzere baş hekime bırakmışlardı.
Genç kız bunu kabul etmedi Bütün doktorların ısrarı boşa gitmişti. Onlar ısrar ettikçe üzülüyordu. Hatta bir gün bunun bir hediye olduğundan bahsederek kabul etmesini söyleyen Doktor Vedat'a haykırdı:

— Beni bu kadar hakir görmeyin rica ederim doktor. Kendimi satılık bir esir zannediyorum.

Bir köyde yetişen, ancak ilk tahsil gören bir kızın bu yüksek düşüncesi onları o kadar mahcup etmişti ki bir daha ona bu hediyeden bahsetmediler.
Fakat genç kızın bu takdis edilecek feragatini öğrenen Yüzbaşı Necdet şimdi duyduğu minnet borcunu manen olsun ödeyebilmek için onun hastalığı ile alâkadar oluyor, bu silâhsız kahramanın hiç olmazsa istirahat zamanlarında onu teselli etmeyi vazife biliyordu.
Artık her sabahki bahçe gezintisi itiyat haline gelmişti.

Bahçede, havuzun yanındaki kanepeye oturdukları zaman damarlarında aynı kanın küreyvatını taşıyan iki hasta birbirlerine anlatacak birçok şeyler buluyorlardı.

— Gülsüm Hanım siz orduya bir zabit kazandırdınız, dedi bunu kimse inkâr edemez. Bakın yirmi gün oldu hâlâ kendinizi toplayamadınız.

Sonra hemşireye döndü:

— Nasıl sütünü, reçelini muntazam alıyor değil mi? Alıyor efendim.

— Kokodilat Bioplastina iğneleri yapılıyor mu?

— Muntazaman doktor bey.

— Gülsüm Hanım. Çok kıymetli bir hemşiremizdi. Erzurum hastabakıcılık mektebinin yetiştirdiği ilk talebeden. Bize âdeta muavinlik yapıyor.

Yüzbaşı Necdet mütevazı, lâkayt vaziyeti genç kızın kendisini karşısında o kadar zayıf ve hatta nankör buluyordu ki lâkırdısını şaşırıyordu.

Doktor Vedat:

— Gülsüm Hanım size verdiği kanı toplamak için çok itina etmeye mecbur. Böyle sıkı bir Kür (cure) yaptıktan sonra en aşağı altı ay istirahat edecektir.

Gülsüm'ün kalın, renksiz dudakları tekrar hareket etti:

— Ben köye gidersem çabuk toplarım, doktor bana izin verin gideyim.

Doktor Vedat başını salladı:

— İmkânı yok, üç ay bu rejimi yapacaksınız. Nezaret altında... Sonra alacağımız neticeye göre bir de istirahat devresi ayıracağız. Bugün ilk defa bahçeye çıkıyorsunuz değil mi? —

— Evet.

— Daha vaktimiz var. Burada sıkılmıyorsun ya?

— Hayır Doktor Bey.

Yüzbaşı Necdet genç kızın sakin, lakayt hareketlerine hayret ediyordu. Doktor Vedat yavaş bir sesle ona:

— Kan alırken bayıldı, iki partide aldık. Bir taraftan da fizyolojik enjeksiyon yapıyorduk.

Necdet titrek bir sesle mırıldandı:

— Vallahi utanıyorum. Benim için bu fedakârlığı yapan kızın karşısında yerlere geçiyorum.

Sonra hıçkırır gibi ilâve etti:

— Keşki ölseydim!

Doktor Vedat onun koluna girmişti. Ötekilere:

— Biraz dolaşalım!

Diyerek ayrıldı. Genç zabit onun kolunda âdeta sürükleniyordu.

— Doktor Vedat:

— Üzülmeyin Necdet Bey. Onun sıhhatinde endişe edecek bir şey yok. Yalnız istirahat ve tedavi istiyor. Fakat onu teskin etmek kolay olmadı.

Yeis ve ıstırap içinde, genç kızın haline acıyor, ona nasıl bir mukabele ile teşekkür edebileceğini düşünüyordu.

Ziyarete gelen Yüzbaşı Fikret onları bahçede bulunca yanlarına sokuldu. Ve Doktor Vedat'ın sözlerde teselli bulamayan arkadaşına taze haberler getirdi.

— Filo Eskişehir'e avdet edecek Necdet. Yalnız burada iki tayyare kalıyor. Bu sabah emir geldi.

Genç zabitin hasta hırkası içinde küçülmüş gibi görünen vücudu dikildi. Gözlerinde vahşi bir renk parladı:

— Gideceksiniz. Ya ben.

— Sen de beraber.

Necdet Doktor Vedat'ın yüzüne baktı. O gülüyordu:

— Tabiî, dedi. Sizi kırk yıl hastahanede misafir edecek değiliz ya. Ve sonra Yüzbaşı Fikret'e bakarak ilâve etti:

— Arkadaşlarınız gittikten sonra çok kalmazsınız. Filo ne zaman hareket ediyor Fikret Bey?

— Yarın gün doğarken.

— Necdet B. de iki hafta sonra size iltihak eder. Fakat bence burası Eskişehir'den daha iyidir.

— Ona herhalde birkaç ay hava tebdili verilecektir.

— Şüphe yok. Dört ay muhakkak.

— O halde İstanbul'a gider.

Necdet arkadaşının omuzuna dayandı.

—Yoruldum Fikret. Beni içeri götürün artık.

Doktorla Yüzbaşı Fikret kollarına girdiler.

Genç zabit bu halsizliğine kızıyor. Yürümek, koşmak, atlamak istiyor. Fakat dermansızlık onu aciz bıraktıkça hırslanıyordu.

Bu hasta vaziyeti onu sinirli, haşin yapmıştı. Eski ince, yumuşak Necdet büsbütün değişmişti.

Yüzbaşı Fikret doktorun işareti ile onu yalnız bıraktı:

—Akşam yine geleceğim Necdet.

Rumelihisarı Haziran 20

Necdet;

Nihayet uzun ve acı sükûtun tılsımı çözüldü. Şimdi müsterihim. Fakat bu zalim endişe gidinceye kadar ne ıstırap çektiğimi tahmin edemezsin. Hayatının bir mucize gibi kurtulduğu muhakkak. Fikret Beyin Hanımına yazdığı mektuplar bu bir aylık ıstırabın tarihini anlatıyor.

Allah seni bana bağışlamış.

Şimdi kurtulduğuna inanarak endişesiz ve sabırlı bu mektubu yazıyorum.

O iki satırlık el yazın bütün ıstıraplarımı teskin etti. Bir anda başlayan sükûttan sonra bu iki satır bana tükenmez bir eser gibi geldi. Geçmiş olsun Necdet. Eğer kurtuldunsa bunu sevgimizin kuvvetinden bil. Günahsız sevgileri Allah himaye eder. Sana bütün heyecanlarımı, tahassüslerimi yazmak isterdim. Fakat geçirdiğin nekahat devrinde seni fazla yormak istemem. Yalnız bir şey soracağım. Yanına gelmemi istersen derhal bana yaz. Bankadan izin almak için her şeyi yapacağım.

Fikret Beyin Hanımı ile sık sık görüşüyoruz. O çocuğunu büyütmekle meşgul... Eskişehir’e döner dönmez gidecek. Ben de O günü bekliyorum. Fakat şimdi istersen Diyarbakır’a gelmekte bir dakika tereddüt etmeyeceğim.

Necdet, her sabahı cuma Aero ekspres tayyaresi tam saat onda yalının üzerinden geçiyor. Onun sesi bana en tatlı bir musiki tesiri yapıyor. Ve bütün cuma günüm evde beraber çektirdiğimiz resimlere bakmakla geçiyor.
Karanlık gecelerde balkondan yıldızları seyrediyorum. Onlar bana senden haber getiriyor. Hele Şark ufuklarında çok parlak bir yıldız var. Onu sen de görürsün. Arkasındaki minimini yıldızlarla muhteşem bir gelin gibi süzülüyor. Ona daima bak Necdet. Seninle konuşmak için o bize yol göstersin.
Doktorların izin verdikleri kadar olsun beni habersiz, mektupsuz bırakma Necdet

Münire

Yüzbaşı Fikret'ten refikasına
Gözüm.
Bu mektubumu aldığın zaman ben Allah kısmet ederse Eskişehir'de bulunacağım. Oradan sana yeniden yazarım. Eskişehir'e gelmeni isterim. Fakat daha bu vaziyette seyahat etmen doğru değil. Hiç olmazsa iki ay daha geçsin. Eskişehir bu mevsimde çok sıcak olur. Küçükte sen de sıkıntı çekersiniz.
Bizim Necdet artık iyi sayılır. Daha bir ay kadar hastanede kalması mecburî. Oğlan küçük bir kaza geçirdi amma az kalsın hayatı elden gidiyordu. Onu bir hastabakıcı kız kurtardı. Necdet'in geçirdiği kaza ehemmiyetsizdi. Hatta tayyaresi küçük bir tamirle eski halini buldu. Fakat tesadüf direksiyon demiri düşerken kalçasına saplanmış, hastaneye gidinceye kadar o kadar kan kaybetmişti ki doktorlar ilk zaman ümitlerini kesmişlerdi. Bunu bize bile sonradan söylediler.
Ona kuvvetli bir adamın kanından aktarma kan vermek istediler. Ona kan vermek için hepimiz kollarımızı açtık. Fakat doktorlar kanımızı çürük buldular. Çürüklük kanda değil, böyle bir adamın kanı ötekine aşılanacağı zaman iki kan arasında doktorca bazı

münasebetler aranırmış. İşte bu evsaf bizim kanlarda yokmuş. Herkes de tatlı kanını fisebilillah verir mı ya. Doktorlar müşkül vaziyette kalmışlardı. Bu sırada hastanede hizmet eden bir genç kız Necdet'e kanını vermek istedi. Tahlil yaptılar. Tam aşılanacak kanmış. Doktorlar ona bu işin tehlikesini de söylediler. Kanını veriyorsun amma sonra birkaç ay hasta yatacaksın. Kendini toplamak için istirahat edecek, besleneceksin dediler. Ne dersin razı oldu. Hem de beş para istemeden. Doktorlar ondan öyle kan aldılar ki Sabanca elması gibi tıkız ve kırmızı yanaklı olan genç kız bir anda süzülüverdi.

Ne ise Necdet'in talii varmış. Şimdi damarlarına giren taptaze kanla âdeta dünyaya yeni gelmiş gibi olacak. Şaka değil kız on sekiz yaşında, hem de Erzurum'un sapsağlam, gürbüz, çınar gibi bir kızı.

Bana küçüğün resmini gönder. Eskişehir'e döndüğüm zaman bir fırsatını bulursam hiç olmazsa iki gün için İstanbul'a geleceğim. Gözlerinden öperim.

Fikret

Yüzbaşı (Fikret) in evi Beşiktaş'ta olduğu için Münire bazı akşamlar bankadan erken çıkınca onlara uğruyor. Sonra Beşiktaş'tan vapura binerek Hisara dönüyordu. Bu ziyaretler Necdet hakkında yeni bir haber almak ümidiyle yapılıyordu.

Genç zabit belki de hastalığının hakikî vaziyetini yazmaktan çekiniyordu. Mamafih Yüzbaşı (Fikret) in karısına yazdığı mektup Münire'yi onun sıhhati hakkındaki endişelerinden kurtardı. Genç kız bu mektubu okuduğu zaman Necdet'in tamamıyla kurtulduğuna kanaat getirmişti.

Yüzbaşı Fikret onun bu mektubu göreceğine ihtimal bile vermeyerek her şeyi etrafıyla yazmıştı. Necdet kendisine verilen taze kan sayesinde sıhhatini tamamıyla kazanmıştı.

Fakat bu mektup genç kıza daha başka şeyler de Öğretmişti.
Necdet’e kanını vermek suretiyle onun hayatını kurtaran genç bir hasta bakıcı kızdı. Bu genç kızın acaba kendi sıhhatini tehlikeye koyarak bu fedakarlığı yapmasındaki sebep ne idi?
O gün Beşiktaş’tan vapura binen Münire Hisara gelinceye kadar bir uyku hastası gibi ne yaptığını bilmedi. Kafasının içinde sabit bir fikir çivi gibi beynini deliyordu.
Bu genç kızın kanı sayesinde hayatını bulan Necdet acaba bu fedakârlığın manasını anlamış mıydı?
Yüzbaşı Fikret mektubunda bunun bir köy kızı olduğunu söylüyordu. Bu köy kızının rengi, gözleri, biçimi Münire’nin hayalinde belirdikçe sinirleniyor, sinirlendikçe heyecana düşüyordu.
Bu bir satırlık haber onun Necdet hakkındaki endişelerine büsbütün başka bir istikamet verdi.
Daha o akşam itidaline, sükûnetine hâkim olmağa çalışarak Necdet’e şu mektubu yazdı:

Rumelihisarı Haziran 25

Necdet;
Sıhhatin hakkında yazdığı kısa mektuplara çok teşekkür ederim. Artık tamamıyla iyileştiğine, yalnız istirahat için hasta ne de kaldığına çok sevindim. Geçirdiğin büyük kazadan sonra bu istirahat devri pek tabiîdir.

24 Mart 1934